

NOVELACIJA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«

Promoting the development of agricultural products from the program area within "sample farm"

Investitor (prijavitelj):	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS Lendava) / MURAVIDEKI MAGYAR ÖNKORMÁNYZATI NEMZETI KÖZÖSSÉG (MMÖNK Lendva) Glavna ulica 7 9220 Lendava
Odgovorna oseba (prijavitelj):	Dušan Orban, predsednik
Naloga:	Novelacija INVESTICIJSKEGA PROGRAMA (IP)
Soinvestitor:	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Naslov projekta:	Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«
Skrbnik investicijskega projekta (strokovni sodelavec, odgovoren za pripravo in nadzor nad pripravo investicijske, projektne, tehnične in druge dokumentacije)	Elizabeta Bojnec
Predviden upravljalec investicijskega projekta:	POMURSKA MADŽARSKA SAMOUPRAVNA NARODNA SKUPNOST (PMSNS Lendava)
Dokument novelacije IP izdelal	PMSNS in dr. Mihael Habjanič Kasaš
Kraj in datum izdelave:	Lendava, maj 2023

Na podlagi 6. in 20. člena Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (UL RS 60/2006, in 54/2010), sprejemamo

SKLEP - Številka:

Potrdi se novelacija dokumenta investicijskega programa za celotno operacijo Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v okviru »vzorčne kmetije«, za katero se dodelijo sredstva iz naslova Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 podukrep 4.2.

Datum: maj 2023

Odgovorna oseba pri PMSNS (prijavitelj projekta)

Dušan Orban, predsednik

KAZALO VSEBINE

1. UVODNO POJASNILO NOVELACIJE INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	5
1.1.Predstavitev vzroka novelacije	8
1.2.Predstavitev investitorja	9
1.3.Predstavitev izdelovalca novelacije investicijskega programa	10
1.4.Namen in cilji investicijskega programa	10
1.5.Povzetek iz dokumenta identifikacije investicijskega projekta	12
2. POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	16
2.1.Cilji investicije - novelirani investicijski programa	16
2.2.Spisek strokovnih podlag	17
2.3.Opis upoštevanih variant in utemeljitev izbora optimalne variante	18
2.4.Navedba odgovornih oseb	22
2.5.Predvidena organizacija in druge prvine za izvedbo in spremljanje učinkov investicije	23
2.6.Prikaz ocenjene vrednosti investicije ter predvidene finančne konstrukcije	24
2.7.Zbirni prikaz rezultatov novelacije	28
3. OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJALCU	31
3.1.Investitor in nosilec projekta	31
3.2.Izdelovalci investicijske dokumentacije	32
4. ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO TER SPREMEMBE V INVESTICIJSKEM PROGRAMU	33
4.1.Analiza obstoječega stanja	33
4.2.Razlogi za investicijo	40
4.3.Usklajenost z razvojnimi strategijami in politiko	42
5. ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI	44
6. TEHNIČNO - TEHNOLOŠKI DEL	48
6.1.Izhodišče za investicijo in strokovne podlage	48
6.2.Prenos znanja in informiranje	49
6.3.Razvojno demonstracijske aktivnosti	50
6.4.Organizacija dogodkov	51
6.5.Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe	52
6.6.Spletna platforma (vzpostavitev informacijske podpore)	52
7. ANALIZA ZAPOSLENIH	54
8. OCENA VREDNOSTI PROJEKTA PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH	55
9. ANALIZA LOKACIJE	59

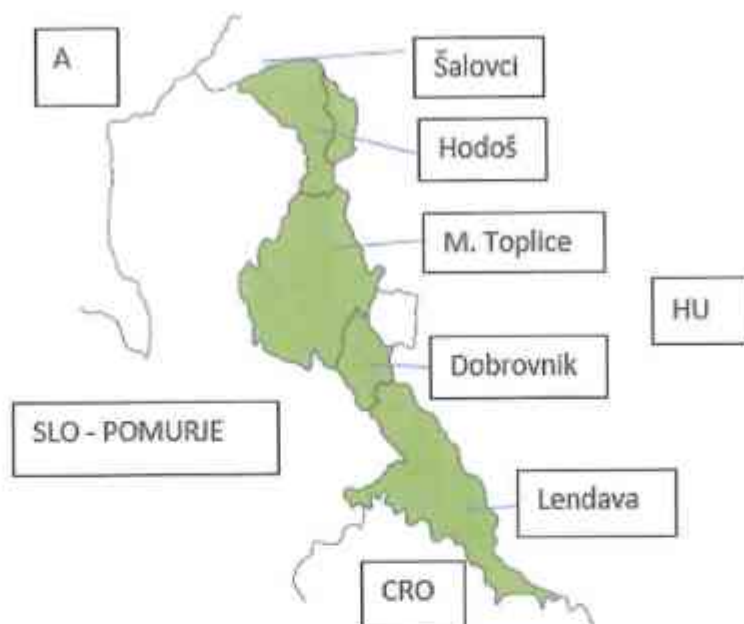
10.ANALIZA VPLIVA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE	62
11.ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJE	63
12.NAČRT FINANCIRANJA V TEKÓČIH CENAH PO DINAMIKI IN VIRIH FINANCIRANJA	65
13.PROJEKCIJE PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA	68
13.1.Izračun finančnih kazalnikov po statistični in dinamični metodi za investicijski projekt	70
14.VREDNOSTENJE DRUGIH STROŠKOV IN KORISTI TER PRESOJA UPRAVIČENOSTI V EKONOMSKI DOBI	71
14.1.Metodologija	71
14.2.Opredelitev družbenih koristi	72
15.ANALIZA TVEGANJ IN ANALIZA OBČUTLJIVOSTI	76
16.PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV	77
17.PRILOGE	79

1. UVODNO POJASNILO NOVELACIJE INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

Novelacija investicijskega programa je v skladu z 6. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16) potrebna, kadar se spremenijo ključne predpostavke iz investicijskega programa v takem obsegu, da se bodo znatno spremenili pričakovani stroški ali koristi investicije v njeni ekonomski dobi, zlasti pa, če bodo odmiki investicijskih stroškov večji od 20 odstotkov ocenjene vrednosti projekta, se investicijski program spremeni in dopolni (novelira).

Programsko-investicijsko območje je narodnostno mešano območje v Pomurju, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti in na katerem veljajo predpisi s področja uresničevanja narodnostnih pravic v Republiki Sloveniji (dvojezičnost v vsakdanjem življenju, vzgoji in izobraževanju, upravnih postopkih...). Programsko območje se nanaša na občine s statusom dvojezičnosti in naselja znotraj teh občin, ki so opredeljena, kot narodnostno mešana:

- **Občina Dobrovnik:** Dobrovnik/-Dobronak in Žitkovci/-Zsitkóc,
- **Občina Hodoš:** Hodos/-Hodos in Krplivnik/-Kapornak,
- **Občina Moravske Toplice:** Čikecka vas/-Csekefa, Motvarjevci/-Szentlászló, Pordašinci/-Kisfalu, Prosenjakovci/-Pártosfalva, Središče/-Szerdahely,
- **Občina Lendava:** Banuta/-Banuta, Čentiba/-Csente, Dolga vas/-Hosszúfalu, Dólgovaške gorice/-Hosszúfaluhegy, Dolina pri Lendavi/-Volgyifalu, Dolnji Lakoš/-Alsólakos, Gaberje/-Gyertyános, Genterovci/-Gönterhaza, Gornji Lakos/-Felsőlakos, Kamovci/-Kamahaza, Kapca/-Kapca, Kot/-Köt, Lendava/-Lendva, Lendavske gorice/-Lendavahegy, Mostje/-Hidveg, Petišovci/-Peteshaza, Pince/-Pince, Pince Marof/-Pincemajor, Radmožanci/-Radamos, Trimlini/-Harmasmalom, ter
- **Občina Šalovci:** Domanjševci/-Domonkosfa.

Vir: Razvojni program narodnostno mešanega območja v Pomurju

Slika 1.1: Narodnostno mešano območje v Pomurju

V programsko območje so vključene občine Hodoš, Šalovci, Moravske Toplice, Dobrovnik in Lendava. V posameznih občinah delujejo tudi občinske samoupravne narodne skupnosti. Na podlagi popisa prebivalstva iz leta 2002 je 80 % pripadnikov madžarske narodnosti v Sloveniji živelo na tem območju.

Preglednica 1.1: Statistični podatki za programsko območje

Občina	Površina v km ²	Št. prebiv.	Poseljenost št./km ²	Prirast (nar.+pris.)	% zaposlenih med aktiv. preb.	št. brezpos. (maj 2021)
Lendava- Lendva	123	10.410	86	+5 %	59 %	605
Moravske Toplice	145	5.810	40	-2,6 %	60 %	226
Dobrovnik- Dobronak	31	1.290	42	-5,4 %	54 %	70
Šalovci	58	1.400	24	-12,9 %	52 %	40
Hodoš- Hodos	18	360	20	-22,3 %	38 %	16
Skupaj:	375	19.270	51			957

Vir: Razvojni program »mikroregije«

Na programskem območju so izraziti demografski problemi in relativno visoka stopnja brezposelnosti. Madžarska narodna skupnost je močno vezana na kmetijske dejavnosti in tradicionalen način kmetovanja. Pomembno je, da se ta vez ohrani, način kmetovanja pa posodobi, da bi krepil gospodarsko osnovo in prispeval k ohranitvi poseljenosti tega območja.

Zaradi kmetijstva, ki je bilo v preteklosti glavna in prevladujoča gospodarska dejavnost, je Pomurje imelo in se vedno ima pretežno agrarni značaj. Od njega se preživlja razmeroma velik delež ruralnega prebivalstva, ki hkrati s kmetijsko pridelavo in zagotavljanjem visoke ravni obdelanosti kmetijskih zemljišč opravlja tudi pomembno nalogo ohranjanja naravne in kulturne pokrajine. Kljub ugodnim naravnim danostim pa število kmetijskih gospodarstev na tem območju v zadnjih letih vse bolj upada. Kmetijstvo na tem območju se srečuje s problematiko staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, majhnostjo in razdrobljenostjo kmetij ter neorganiziranostjo pridelovalcev. Kmetijskih dejavnosti z višjo stopnjo predelave in višjo dodano vrednostjo je sorazmerno malo, kar ogroža obstoj manjših kmetijskih gospodarstev. Povečanje učinkovitosti kmetijskih gospodarstev, prenos dobrih praks, povezovanje pridelovalcev in večja motivacija mladih, so ključnega pomena za pozitivne spremembe.

Z namenom kvalitetnega sobivanja, sožitja in vzajemnega delovanja avtohtone madžarske narodne manjšine, je pomembna skrb za zagotovitev ustrezne gospodarske osnove tega območja. Za madžarsko narodno skupnost je pomembno ohranjanje kmetijskih dejavnosti, ustvarjanje pogojev za vključevanje mladih, večja uspešnost pridelovalcev, možnosti zaposlovanja v povezavi s turizmom ter ohranjanje poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ob večji gospodarski učinkovitosti je pomembno tudi ohranjanje kulturne krajine s tradicionalnimi kmetijskimi dejavnostmi, razvoj podeželja, večja samooskrba s hrano in nasploh pospeševanje razvoja kmetijstva.

Program spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021- 2024 vsebuje podukrep 4.1 in 4.2, ki sta namenjen vzpostavitvi infrastrukture za podporo razvoju kmetijstva in pridelave hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Institucionalna podpora bo organizirana kot »vzorčna kmetija« za prenos specialnih znanj, izkušenj, tehnologij in organizacijskih pristopov ter interesnemu povezovanju pridelovalcev. S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo, bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe ter zagotavljanje informacijske podpore.

V okviru investicijskega programa bomo obravnavali investicijo, ki se nanaša na podukrep 4.2. ki vsebinsko dopolnjuje podukrep 4.1. Dokument je potreben zaradi ločenega financiranja. V okviru dokumenta obravnavamo aktivnosti podukrepa 4.2.

Pravna podlaga za pripravo in izvedbo investicije je v: Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16), Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 - ZFO-IC) ter v Spremembah in dopolnitvah Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021- 2024 (z dne 29. 9. 2021 in sprememba januar/februar 2022 ter marec 2023).

1.1.Predstavitev vzroka novelacije

Novelacija se je izvede zaradi spremembe ključne predpostavke investicijskega programa, zaradi korekcije proračuna za leti 2023 in 2024.

Preglednica 1.1 Vrednost programa glede na korekcijo sprejetega proračuna Republike Slovenije.

	Prvotno pridobljena sredstva	Korekcija proračuna	LETO 2022		LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ razpoložljiva sredstva
			Izkoriščeno	Neizkoriščeno	Razpoložljiva sredstva	Razpoložljiva sredstva	
Podukrep 4.1	6.700.000,00 €	4.400.000,00	1.918.470,00 €	221.530,00 €	1.300.000,00 €	960.000,00 €	4.178.470,00
Podukrep 4.2	1.300.000,00 €	610.000,00 €	78.519,00 €	241.481,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €
SKUPAJ	8.000.000,00 €	5.210.000,00 €	1.996.989,00 €	463.011,00 €	1.500.000,00 €	1.250.000,00 €	4.746.989,00 €
SKUPAJ razpoložljiva sredstva za leti 2023 in 2024							2.750.000,00 €

Preglednica 1.1 prikazuje vrednosti programa glede na korekcijo sprejetega proračuna Republike Slovenije, kar je glavni razlog za novelacijo programa.

1.2. Predstavitev investitorja

Investitor projekta je **Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost** (v nadaljevanju: PMSNS). PMSNS je osrednja organizacija avtohtone madžarske narodne skupnosti v Prekmurju, ki opravlja samoupravne, interesne in druge politične dejavnosti ter naloge. Ustanovljena je bila leta 1975 na podlagi 64. člena Ustave Republike Slovenije in 9. člena Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih.

Pristojnosti PMSNS se nanašajo predvsem na univerzalne naloge pomurskega madžarskega, regionalnega in državnega značaja, ki so nad ravni občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti. Posebne naloge predstavlja razvijanje neposrednega sodelovanja med državnimi institucijami Republike Slovenije in Madžarske, negovanje stikov z zamejskimi madžarskimi organizacijami in drugimi mednarodnimi ustanovami ter organizacijami za varstvo manjšin. PMSNS je sogovornik državnih organov pri uresničevanju pravic pripadnikov madžarske narodnosti.

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, njene materinščine, nacionalne zavesti, stvarne in duhovne dediščine ter uveljavljanje njenih nacionalnih interesov, njena naloga pa je tudi pospeševanje uresničevanja pravic, ki jih zagotavljajo ustava in zakoni.

PMSNS je pravna oseba javnega prava, njeni organi so:

- **svet PMSNS**, je najvišji organ PMSNS, šteje 21 članov, ki jih izvolijo sveti občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti;
- **predsednik**, ki je skupaj s svetom PMSNS odgovoren za zakonito delovanje;
- **predsedstvo**, ki deluje poleg sveta, njegovi člani so predsednik in podpredsednik PMSNS ter predsedniki občinskih madžarskih samoupravnih narodnih skupnosti, ter
- **nadzorna komisija**, ki najmanj enkrat letno pregleda poslovanje organizacij PMSNS in zavodov, ki jih je ustanovila, ter o tem poroča svetu.

PMSNS je posredna uporabnica proračuna. Sredstva za njeno delovanje se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije (Urad za narodnosti) in Madžarske (Urad predsednika Vlade). Ostala sredstva, potrebna za delovanje skupnosti, se zagotavljajo preko raznih razpisov.

1.3. Predstavitev izdelovalca novelacije investicijskega programa

Novelacijo investicijskega programa je pripravila Eko kmetija Kasaš, dr. Mihael Habjanič Kasaš, nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji v sodelovanju z Zavodom Erbija Lendava. dr. Mihael Habjanič Kasaš, je večletne izkušnje na področju investicijskih dokumentacij pridobival kot direktor občinske uprave Občine Lendava, kjer mu je v pomoč pridobljeno inženirsko znanje na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo ter doktorat iz matematičnega optimiranja tehnoloških procesov, kjer je alternative med seboj primerjal tudi iz ekonomskega vidika.

Kmetija se ukvarja z praktično implementacijo biodinamičnega kmetovanja ter predajo znanja saj je v certifikacijo Demeter vključena že od leta 2014. Od leta 2022 je predsednik Združenja demeter, ki je upravitelj blagovne znamke za biodinamično kmetovanje (DEMETER) v Republiki Sloveniji.

1.4. Namen in cilji investicijskega programa

Projekt je namenjen vzpostavitvi infrastrukture in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja razvoja kmetijstva in ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja ter zagotoviti nadaljnji razvoj kmetijskih vsebin s potencialom rasti in jih povezati v učinkovito celoto.

S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo, bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti in konkurenčnosti, povečanja obsega dejavnosti, izboljšanja kakovosti ponudbe in zagotavljanje informacijske podpore za večjo tržno uspešnost lokalnih pridelovalcev. Namen »vzorčne kmetije« je zagotoviti prenos znanja na področju pridelave, reje in predelave; povezovanje kmetijskih proizvajalcev in trajnostnega razvoja na narodnostno mešanem območju. Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva in nudi vse potrebne informacije, znanja, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Vzorčna kmetija bo imela poslanstvo in dejavnosti povezane s proizvodnimi, izobraževalnimi in informacijskimi vsebinami, povezanimi s kmetijstvom na narodnostno mešanem območju. Glede na izkazane potrebe, javni interes ter pomembnost programa za madžarsko narodno skupnost pričakujemo, da bo investicija upravičena predvsem na podlagi pričakovanih družbenih koristi, ki bodo rezultat te investicije.

Osnovni cilj projekta je vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ta bo namenjena nepridobitni podpori ter razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Dejavnosti, ki jih bo opravljala vzorčna kmetija, bodo dostopne vsem in bodo brezplačne z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju.

Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, informacijske in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje ter bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti in bodo pomembne za njihov razvoj in razvoj kmetijstva na tem območju.

Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Poleg osnovnega cilja, so nadaljnji cilji še:

Spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi pri razvoju »vzorčne kmetije« in uporabljanju modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva na programskem območju pri svoji lastni pridelavi oziroma predelavi;

- vzpostavitev črede do 12 konj
- vzpostavitev črede do 8 glav govedi
- vzpostavitev legla prašičev »mangalic« in krškopoljski (do 5 prašičev)
- vzpostavitev živalskega vrta domačih živali (do 10 vrst)

Spodbujanje javnih zavodov in drugih ponudnikov gostinskih storitev k uporabljanju vzpostavljenih modelov nabave lokalnih pridelkov oziroma živil;

- vzpostavitev logistike za lokalno oskrbo (zmogljivosti do 1 tone dnevno)

Vzpostavitev modelov pridelave, predelave in krožnega gospodarstva upoštevajoč sodobne trende, inovativne pristope in naravne danosti programskega območja v kmetijstvu;

- vzpostavitev do 0,5 ha vzorčnega nasada špargljev
- vzpostavitev do 0,1 ha vzorčnega nasada namiznega grozdja
- vzpostavitev infrastrukture za obiskovalce (parkirišče, sanitarije, sprehajalne poti)

Slika 1.4.1: Prikaz načrtovanih vsebin.

Vir: Damjan Jerič, november 2021

1.5. Povzetek iz dokumenta identifikacije investicijskega projekta

V nadaljevanju je prikazan povzetek noveliranega dokumenta identifikacije investicijskega dokumenta iz marca 2023.

Dokument je v skladu z 11. členom Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ - Uradni list RS, št.: 60/2006, 54/2010 in 27/2016).

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, pri čemer je pomembna krepitev gospodarske osnove območja, ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja, ohranjanje tradicionalne podeželske kulturne krajine ter krepitev kmetijskih

dejavnosti in gospodarskih potencialov. Kmetijske dejavnosti so pomemben potencial za sobivanje različnih generacij, krožno gospodarstvo, družinsko podjetništvo in ohranjanje tradicij pomembnih za madžarsko narodnostno skupnost v Sloveniji.

Za zaustavitev ugotovljenih negativnih trendov na področju kmetijstva na narodnostno mešanem območju v Pomurju, želi PMSNS izvajati aktivnosti v okviru »vzorčne kmetije«, ki bodo prispevale h krepitvi gospodarske osnove, razvoju kompetenc za sodobno kmetovanje in ohranitvi poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, raziskovalne, izobraževalne in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje, ki bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti, predvsem pa bodo pomembne za razvoj kmetijstva na tem območju. Namen aktivnosti v okviru »vzorčne kmetije« je spodbujanje konkurenčnega kmetijstva na programskem območju z organiziranjem tržnic, sejmov, degustacij, dogodkov in razstav v zvezi z ozaveščanjem o kmetijskih proizvodih, kakovostni prehrani, načinih pridelave in predelave, prenosu dobrih praks na področju krožnega gospodarjenja, shemah kakovosti, zmanjšanju količin odpadne hrane, kakovostnega načina prehranjevanja, itd. Namen projekta je tudi, da se vzpostavi enotna spletna platforma s celostno grafično podobo za generično informiranje o kmetijskih proizvodih iz programskega območja in o primerih dobrih praks, ki jih izvaja »vzorčna kmetija«.

Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, izboljšanju ekonomskega položaja prebivalcev, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnem gospodarjenju in trajnostnem razvoju.

Investicija bo omogočila pogoje za krepitev socialno-ekonomske osnove narodnostno mešanega območja v Pomurju ter večjo iniciativnost območja pri vključevanju v izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2021 (2022) ter v aktivnosti predlagane Skupne kmetijske politike 2023-2027. Aktivnejše vključevanje, motiviranost in usposobljenost za odzivanje na priložnosti, ki jih prinaša Skupna kmetijska politika, je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev madžarske narodne skupnosti na področju socialno-gospodarske krepitve programskega območja. Vzorcna kmetija je ključna podpora infrastruktura, ki bo pripomogla k temu, da se bo obravnavano območje odzivalo na priložnosti in sodelovalo pri doseganju družbeno koristnih ciljev.

Zaradi pričakovanih družbenih koristi investicije, ki bodo okrepile socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in programskega območja ter zaradi večjih družbenih koristi v primerjavi s stroški investicije, je varianta »z investicijo« sprejemljiva varianta. V nadaljevanju jo, kot izbrano varianto, natančneje predstavljamo.

V preglednici 1.5.1 so prikazani viri financiranja.

Preglednica 1.5.1: Viri financiranja v stalnih cenah v EUR

Viri financiranja				
MKGP	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €
Lastni viri	-	-	-	-
Ostali viri	-	-	-	-
Delež sofinanciranja s sredstvi iz proračuna RS (MKGP)	100 %	100 %	100 %	100 %

Prva varianta: »brez investicije« pomeni, da ne bo potrebnih sprememb na področju kmetijskih dejavnosti in demografskih gibanj na obravnavanem programsko-investicijskem območju. Posledice bi bilo večje izseljevanje prebivalstva, opuščanje kmetijstva in zaraščanje kmetijskih površin, slabšanje ekonomskega položaja prebivalstva, izginjanje kulturne krajine tega območja, izginjanje tradicionalnih vrednot in veščin, pomanjkanje lokalno pridelane hrane in večja odvisnost od uvožene hrane, ki je slabše kakovosti. Kot najboljša varianta glede na investicijske vloške in pričakovane učinke je investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne« kmetije. Varianta »z investicijo« prinaša napredek in razvoj celotnemu programskemu območju, saj predvideva razvoj dejavnosti vzorčne kmetije na več lokacijah in povezovanje ter podporo lokalnim pridelovalcem. Varianta z investicijo bi omogočila razvoj kmetijske dejavnosti na programskem območju in s tem izboljšanje ekonomskega položaja pridelovalcev. Pridelava lokalne hrane bi omogočila tudi boljšo kvaliteto življenja, izboljšanje zdravja in počutja lokalnega prebivalstva, kar bi pripomoglo k večji poseljenosti tega območja da bi se ukvarjali z dejavnostmi povezanimi s kmetijstvom in turizmom. Vzpostavljeni bodo pogoji za krepitev gospodarske uspešnosti in prepoznavnost območja, na katerem živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

Vrednosti stroškov za posamezne investicije v okviru celotne investicije, razen stroškov dela, stroškov najemnin in stroškov nakupa zemljišč, vsebujejo DDV. Investitor PMSNS si kot javni zavod ne more odbijati DDV in ga smatra za upravičen strošek projekta.

Preglednica 1.5.2: Ocena stroškov investicije po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	89.000,00 €	143.600,00 €
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
3	Organizacija dogodkov				
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	156.000,00 €	264.000,00 €
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	25.000,00 €	40.400,00 €
5	Spletna platforma				
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.000,00 €	25.000,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Investicija bo realizirana fazno znotraj časovnega obdobja 2022-2024. Vire za financiranje investicije v celoti zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (v nadaljevanju MKGP) na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep vlade RS št. 09502-1/2020/6 z dne 29.9.2021) in novelacija proračuna 2023 ter 2024. Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi tripartitne pogodbe sklenjene med MKGP, ARSKTRP in PMSNS.

Smiselnost in upravičenost za nadaljevanje projekta kaže javni interes PMSNS ter pričakovani merljivi in nemerljivi učinki oz. koristi, ki jo prinaša investicija. Neposredne in posredne koristi investicijskega projekta so višje od ocenjenih investicijskih vlaganj, kar potrjuje smiselnost in upravičenost nadaljnjih aktivnosti.

2. POVZETEK INVESTICIJSKEGA PROGRAMA

2.1. Cilji investicije - novelirani investicijski programa

Projekt je namenjen vzpostavitvi infrastrukture za nepridobitno podporo razvoju kmetijstva in pridelave hrane na narodnostno mešanem območju v Pomurju, kar pomeni, da se namen in cilji investicijskega projekta ne spreminja.

Institucionalna podpora bo organizirana kot »vzorčna kmetija« za prenos izkušenj, znanj, tehnologij in organizacijskih pristopov za povezovanje pridelovalcev in razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. S celotnim programom in investicijo v vzorčno kmetijo, bo spodbujano povezovanje pridelovalcev za doseganje njihove večje učinkovitosti, konkurenčnosti, povečanje obsega dejavnosti, kakovosti ponudbe in zagotavljanje informacijske podpore za večjo tržno uspešnost. PMSNS bo s pomočjo široko dostopne infrastrukture, nudila podporo pri izvajanju programa kmetijstva in doseganju zastavljenih ciljev. Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnemu gospodarjenju in trajnostnemu razvoju.

Osnovni cilj projekta je vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« kot spodbujevalca razvoja kmetijstva z namenom ohranjanja poseljenosti narodnostno mešanega območja. Ta bo namenjena nepridobitni podpori ter razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju. Dejavnosti, ki jih bo opravljala vzorčna kmetija, bodo dostopne vsem in bodo brezplačne z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju.

Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, informacijske in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje ter bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti in bodo pomembne za njihov razvoj in razvoj kmetijstva na tem območju.

Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Nadaljni cilji so še:

- informiranje in spodbujanje kmetijskih proizvajalcev za sodelovanje in uvajanje dobrih praks s področja kmetijstva;
- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni udeležbi na organiziranih dogodkih;
- spodbujanje kmetijskih proizvajalcev k aktivni predstavitvi na vzpostavljeni spletni platformi;
- vključitev kmetijskih proizvajalcev v sheme kakovosti (ekološka shema, IK, ZOP, ZTP, ZGO);
- usposobiti čim večje število kmetijskih proizvajalcev o možnostih povezovanja v skupine proizvajalcev ter načinih skupnega trženja;
- informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih zagotavljanja stalne ponudbe glede na povpraševanje in trende na programskem območju;
- informirati čim večje število kmetijskih proizvajalcev o načinih in pomenu shranjevanja, skladiščenja ter o drugih načinih uporabe kmetijskih proizvodov.

2.2. Spisek strokovnih podlag

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:

- Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022,
- Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021),
- Strategijo za manj izgube hrane in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano: "Spoštujemo hrano spoštujemo planet" (sprejeta december 2021).

Strokovne podlage za izvedbo investicije ter njeno financiranje so v:

- Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57 /12 in 46/16),
- Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 -ZF0- 1C),
- Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2021 in 27 /2016)
- Programu spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, podukrep 4.2.

Za vzpostavitev »vzorčne« kmetije dvojezičnega območja v Pomurju je izdelan dokument identifikacije investicijskega projekta (DIIP) »Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju«, ki ga je oktobra 2021 potrdil Svet PMSNS. Strokovne podlage za pripravo investicijskega načrta v obliki urbanistično arhitekturnih zasnov in predračunov potrebnih vlaganj v obnove, gradnje in opremljanje je pripravil arhitekt, prof. Peter Gabrielčič. Strokovne podlage s področja kmetijske stroke je prispeval Damijan Jerič v obliki kalkulacij, strokovnih mnenj in popisa potrebnih vlaganj.

Investicijski projekt Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 ter s spremembami in dopolnitvami tega Programa (podukrep 4.1. in 4.2. z dne 29.09.2021 ter spremembo januar/februar 2022 ter trenutno novelacijo).

Program je skladen z osnutkom strateškega dela Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje za obdobje 2021-2027, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »Zdravo Pomurje 2030«. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno, družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

2.3. Opis upoštevanih variant in utemeljitev izbora optimalne variante

V okviru investicijskega programa sta analizirani dve varianti, in sicer:

Varianta »brez investicije« - ohranitev obstoječega stanja in

Varianta »z investicijo« - nakup zemljišč, objektov in pomožnih objektov, dograditev potrebnih zmogljivosti, rekonstrukcije, obnove in razvoj vsebin potrebnih za ustanovitev in delovanje vzorčne kmetije narodnostno mešanega območja v Pomurju.

Varianta »brez investicije«

Predvideva sprejem odločitve, da se vzpostavitev vzorčne kmetije z informacijsko razvojnim središčem ne izvede. V tem primeru bi država prihranila predvidene viře financiranja za izvedbo podukrepa 4.2. iz Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti v obdobju 2021-2024 oziroma jih preusmerila na druge vsebine ali druga območja. To bi imelo dolgoročne negativne posledice za socialno-ekonomski položaj madžarske narodne skupnosti in obravnavano programsko območje. V tem primeru se ne bi dosegle s programom predvidene družbene koristi. Povečale bi se potrebe po socialnih izdatkih države in drugih državnih intervencijah za to območje.

V primeru, da se na narodnostno mešanem območju ne pristopi k aktivnemu spodbujanju sprememb, se bodo zaznani negativni trendi nadaljevali in problemi poglobljali. Brez vzorčne kmetije in obravnavane investicije ne bo točke, ki bi povezovala manjše kmetijske pridelovalce in generirala uvajanje potrebnih novitet. Območje bo počasneje sledilo ciljem Programa razvoja podeželja 2014-2022 in ciljem Skupne kmetijske politike 2023-2027, kar pomeni, da se bo razvojni zaostanek povečeval. Nadaljevalo se bo krčenje vinogradov, opuščanje tradicionalnih vinogradniških leg, zaraščanje travnikov in njiv in uničevanje tradicionalne kulturne krajine. Dopolnilne dejavnosti ne bodo dobile potrebnega zagona, ostale bodo le na ravni ljubiteljske dejavnosti posameznikov in brez večjih možnosti za razvoj.

Brez razvojno informacijske dejavnosti območje ne bo sledilo novitetam, razvoju, dobrim praksam in potrebam po uvajanju programov z višjo dodano vrednostjo. Brez investicije ne bo pravega preboja na področju vzpostavljanja lokalnih dobaviteljskih verig, lokalne samooskrbe in povečanja uporabe kakovostne lokalno pridelane hrane. V okviru zunanjih proizvodnih lokacij »vzorčne kmetije« na narodnostno mešanem območju ne bo prišlo do ohranjanja tradicionalnih kmetijskih dejavnosti, znanj, veščin in kulturnega izročila. Oblikovalo se bo nekaj velikih in ekonomsko uspešnih kmetijskih gospodarstev, manjše družinske kmetije, ki imajo pomembno vlogo za kakovost življenja na narodnostno mešanem območju, pa bodo postopoma izginjale, kar bo okrepilo negativne demografske trende.

Na podlagi navedenega lahko zaključimo, da varianta »brez« investicije iz razvojnega vidika in vidika krepitve socialno-ekonomskega položaja avtohtone madžarske narodne skupnosti, ni sprejemljiva.

Varianta »z investicijo«

Varianta »z« investicijo vključuje naslednja investicijska vlaganja:

- Vlaganje v prenos znanja in informiranje,
- Vlaganje v razvojno demonstracijske aktivnosti,
- Vlaganje v organizacijo dogodkov
- Vlaganje v razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe
- Vlaganje v razvoj spletne platforme

Investicija bo omogočila pogoje za krepitev socialno-ekonomske osnove narodnostno mešanega območja v Pomurju ter večjo iniciativnost območja pri vključevanju v izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2021 (2022) ter v aktivnosti predlagane Skupne kmetijske politike 2023-2027. Aktivnejše vključevanje, motiviranost in usposobljenost za odzivanje na priložnosti, ki jih prinaša Skupna kmetijska politika, je ključnega pomena za doseganje zastavljenih ciljev madžarske narodne skupnosti na področju socialno-gospodarske krepitve programskega območja. Aktivnosti in vsebine, ki se bodo odvijale v okviru delovanja »vzorčne kmetije« bodo ključna podpora razvoju kmetijstva na programskem območju, ki bo pripomogla k temu, da se bo obravnavano območje odzivalo na priložnosti in sodelovalo pri doseganju družbeno koristnih ciljev.

Družbeno koristni učinki investicije bodo na področju:

- prenosa znanj, sodelovanja in povezovanja
- povečanja obsega ekološkega kmetovanja
- varstvo okolja povezanega s kmetijskimi dejavnostmi
- spodbujanja generacijske pomladitve
- krepitev varstva okolja in biotske raznovrstnosti
- ohranjanje kulturne krajine in urejenosti podeželja
- krepitev socialno-ekonomske osnove podeželja in poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Po izvedeni investiciji iz naslova podukrepa 4.1 bo na dvojezičnem območju v Pomurju ustanovljena vzorčna kmetija kot učni in podporni center za vse, ki želijo širiti kmetijsko dejavnost. Na turistično zanimivi lokaciji v Lendavi bo delovalo informacijsko, promocijsko, izobraževalno ter razvojno in raziskovalno središče PMSNS. Skrbelo bo za izvajanje programskih vsebin, prenos dobrih praks, uvajanje novitet in interesno povezovanje pridelovalcev (skupni nastopi, interesna združenja, skupna celostna podoba, digitalna platforma...), ki so predmet financiranja iz naslova podukrepa 4.2 Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024.

Utemeljitev izbora:

Prva varianta: »brez investicije« pomeni, da ne bo potrebnih sprememb na področju kmetijskih dejavnosti in demografskih gibanj na obravnavanem programsko-investicijskem območju.

Posledice bi bilo večje izseljevanje prebivalstva, opuščanje kmetijstva in zaraščanje kmetijskih površin, slabšanje ekonomskega položaja prebivalstva, izginjanje kulturne krajine tega območja, izginjanje tradicionalnih vrednot in veščin, pomanjkanje lokalno pridelane hrane in večja odvisnost od uvožene hrane, ki je slabše kakovosti. Kot najboljša varianta glede na investicijske vloške in pričakovane učinke je investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne« kmetije. Varianta »z investicijo« prinaša napredek in razvoj celotnemu programskemu območju, saj predvideva razvoj dejavnosti vzorčne kmetije na več lokacijah in povezovanje ter podporo lokalnim pridelovalcem. Varianta z investicijo bi omogočila razvoj kmetijske dejavnosti na programskem območju in s tem izboljšanje ekonomskega položaja pridelovalcev. Pridelava lokalne hrane bi omogočila tudi boljšo kvaliteto življenja, izboljšanje zdravja in počutja lokalnega prebivalstva, kar bi pripomoglo k večji poseljenosti tega območja da bi se ukvarjali z dejavnostmi povezanimi s kmetijstvom in turizmom. Vzpostavljeni bodo pogoji za krepitev gospodarske uspešnosti in prepoznavnost območja, na katerem živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti v Sloveniji.

2.4. Navedba odgovornih oseb

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO PROJEKTNE IN DRUGE DOKUMENTACIJE	
Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS)
Naslov	Glavna ulica 7, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Dušan Orban, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
E- posta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000
Skrbnik projekta, odgovoren za pripravo in nadzor nad pripravo ustrezne investicijske in projektne dokumentacije	Elizabeta Bojnec
Telefon	02 575 14 49
e - pošta	bojnec.elizabeta@muravidek.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	
Naziv	Zavod Erbija, Lendava
Naslov	Glavna ulica 48, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Sandra Habjanič Kasaš
e - pošta	sandra@erbija.si
Identifikacijska številka za DDV	25625357
Matična številka	6133657000
Izdelovalec investicijskega programa	dr. Mihael Habjanič Kasaš
e - pošta	kmetija@ekokasas.si

ODGOVORNA OSEBA ZA IZVEDBO INVESTICIJSKEGA PROJEKTA	
Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS)
Naslov	Glavna ulica 7, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Dušan Orban, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
e - pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka za DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000

2.5. Predvidena organizacija in druge pravine za izvedbo in spremljanje učinkov investicije

Predvidena organizacija in druge pravine za izvedbo in spremljanje učinkov investicije je opredeljena v preglednicah v nadaljevanje. Vodenje projekta ostaja enak pri novelaciji investicijskega programa. Imenovan je nov kmetijski projektni svet iz strani sveta PMSNS, ki so skupaj z zunanjimi strokovnjaki zadolženi za izdelavo novelacije investicijskega programa.

Vodenje projekta:

Naziv organizacije:	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost
Sedež:	Glavna ulica 7, 9220 Lendava
Odgovorna oseba:	Dušan Orban, predsednik sveta
Odgovorna oseba za izvedbo in spremljanje učinkov:	Elizabeta Bojnec
Telefon:	02 575 14 49
Elektronska pošta:	pmsns@muravidek.si
Programska in arhitekturna zasnova:	prof. Peter Gabirelčič
Tehnično tehnološka zasnova:	dr. Mihael Habjanič Kasaš

Priprava novelacije projekta:

PMSNS v sodelovanju z kmetijskim projektnim svetom, ki ga je imenoval svet PMSNS na svoji 2. redni seji dne: 13. 2. 2023.

Aktivnosti v okviru tega projekta bo izvajala PMSNS. Za naloge, za katere PMSNS ni usposobljena, PMSNS izbere zunanje izvajalce ob upoštevanju Zakona o javnem naročanju ter načela preglednosti, odprtosti in nediskriminatornosti v izbirnem postopku.

2.6. Prikaz ocenjene vrednosti investicije ter predvidene finančne konstrukcije

V nadaljevanju je prikazana ocenjene vrednosti investicije za varianto "z investicijo" ki je predmet nadaljnje obravnave v Novelaciji investicijskega programa.

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

- Vrednost nakupa objektov in pomožnih objektov je povzeta iz cenilnega elaborata za te nepremičnine.
- Ocenjena vrednost vzpostavitve produkcijskih površin je določena na podlagi kalkulacij, s katerimi razpolaga Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota.
- Stroške tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe PMSNS na podlagi izkušenj in internih informacij.
- Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.
- Vrednosti stroškov posamezne investicije, razen stroškov dela, stroškov nakupa stavbnih zemljišč in objektov ter stroškov nakupa kmetijskih zemljišč, vključujejo DDV.

Vrednosti stroškov za posamezne investicije v okviru celotne investicije, razen stroškov dela, stroškov najemnin in stroškov nakupa zemljišč, vsebujejo DDV. Investitor PMSNS si kot javni zavod ne more odbijati DDV in ga smatra za upravičen strošek projekta.

Preglednica 2.6.1: Ocena stroškov investicije po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

ŠL	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	Izvedba animacijskih delavnic				
	Delovanje krožkov, do 3 krožki		3.600,00 €	3.000,00 €	6.600,00 €
	Predavanja, delavnice, do 8 dogodkov		12.000,00 €	12.000,00 €	24.000,00 €
	Ogledi primerov dobrih praks (do 6 udeležencev), do 3 enodnevni ogledi in do 5 dvodnevni ogledi		24.000,00 €	24.000,00 €	48.000,00 €
	Študijska potovanja (do 20 udeležencev), enodnevno ni večdnevno potovanje		15.000,00 €	30.000,00 €	45.000,00 €
	Individual usposabljanja			20.000,00 €	20.000,00 €
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	89.000,00 €	143.600,00 €
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
3	Organizacija dogodkov				

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
	Organizacija dogodkov, do 5 dogodkov		40.000,00 €	80.000,00 €	120.000,00 €
	Predstavitvene aktivnosti okviru javnih pozivov do 10 dogodkov		35.000,00 €	50.000,00 €	85.000,00 €
	Udeležba na sejnih po Sloveniji in tujini, udeležba na do 2 sejnih		16.000,00 €	16.000,00 €	32.000,00 €
	Priprava predstavitvenega ter promocijskega gradiva		17.000,00 €	10.000,00 €	27.000,00 €
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	156.000,00 €	264.000,00 €
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafičnepodobe		15.400,00 €		15.400,00 €
	Osnovna komunikacijav medijih			25.000,00 €	25.000,00 €
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	25.000,00 €	40.400,00 €
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme		15.000,00 €		15.000,00 €
	Vzdrževanje in nadgradnja			10.000,00 €	10.000,00 €
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.000,00 €	25.000,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Preglednica 2.6.2: Ocena vseh stroškov po stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Skupna vrednost investicije brez DDV	61.244,82 €	156.000,00 €	226.200,00 €	443.444,82 €
DDV	17.274,18 €	44.000,00 €	63.800,00 €	125.074,18 €
Skupaj z DDV	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Investicija bo realizirana fazno znotraj časovnega obdobja 2022-2024. Vire za financiranje investicije v celoti zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (v nadaljevanju MKGP) na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024 (Sklep vlade RS št. 09502-1/2020/6 z dne 29.9.2021) in novelacija proračuna 2023 ter 2024. Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi tripartitne pogodbe sklenjene med MKGP, ARSKTRP in PMSNS.

Vire za financiranje investicije v celoti zagotavlja Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS (v nadaljevanju MKGP) na podlagi Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske

narodne skupnosti 2021-2024, podukrep 4.2. Sredstva se bodo dodeljevala na podlagi tripartitne pogodbe sklenjene med MKGP, ARSKTRP in PMSNS.

Preglednica 2.6.3: Viri financiranja po stalnih cenah v EUR

Viri financiranja				
MKGP	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €
Lastni viri	-	-	-	-
Ostali viri	-	-	-	-
Delež sofinanciranja s sredstvi iz proračuna RS (MKGP)	100 %	100 %	100 %	100 %

Upravičeni in neupravičeni stroški investicije

Celotna investicija se bo realizirala na podlagi upravičenih stroškov v okviru podukrepa 4.2 v Programu spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti. Intenzivnost pomoči v okviru podukrepa 4.2 znaša 100 % upravičenih stroškov. Posebej ne prikazujemo upravičenih in neupravičenih stroškov, ker investicija nima predvidenih neupravičenih stroškov.

2.7. Zbirni prikaz rezultatov novelacije

V finančni analizi smo ovrednotili proizvodne zmogljivosti iz noveliranega dela investicijskega programa po spremembah proračuna za leti 2023 in 2024. Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga. Finančni del novelacije investicijskega programa

Načrt prihodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru »vzorčne kmetije« se ne načrtujejo tržne dejavnosti, vendar pa bomo zaradi narave investicije, kjer bo prišlo do določene pridelave in proizvodnje, dobili tudi prihodke. Večji del pridelkov iz vzorčne kmetije se bo uporabilo v okviru dejavnosti na kmetiji (pri izobraževanju, pri vzorčni predelavi, promociji pridelkov in izdelkov, malice za zaposlene in udeležence izobraževanja, ...), kljub temu pa bodo na vzorčni kmetiji po letu 2024 nastali določeni prihodki zaradi prodaje presežkov pridelkov in proizvodov. Ti prihodki so:

- prodaja špargljev, jedilnega grozdja in drugih pridelkov iz vzorčnih nasadov,
- prodaja izločenih živali in drugo iz živinorejske proizvodnje na kmetiji,
- prodaja dodelanih in predelanih proizvodov iz vzorčne kmetije in
- drugi proizvodi, ki bodo nastali v okviru delovanja kmetije.

Preglednica 2.5.1: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Izvajanje prenosa znanja in informiranja	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €
Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €
Organizacija dogodkov	5.000,00 €	6.000,00 €	8.000,00 €	8.000,00 €
Najemnine in drugi prihodki	9.000,00 €	9.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €
SKUPAJ	33.000,00 €	34.000,00 €	37.000,00 €	37.000,00 €

Načrt odhodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije. Za oskrbo in delovanje vzorčne kmetije po izvedeni investiciji načrtujemo 175.000 € letnih stroškov.

Preglednica 2.5.1: Pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta stroška	Leto			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Stroški zunanjih izvajalcev	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €
Drugi stroški izvajanja dejavnosti	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €
SKUPAJ	43.000,00 €	43.000,00 €	43.000,00 €	43.000,00 €

Finančna donosnost naložbe:

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika investitorja, je ob zahtevani 5% diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, saj ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Določitev finančnih virov za javni razpis (finančna vrzel)

V okviru javnega razpisa je določeno, da se bodo financirali upravičeni stroški v višini 100%. Pri tem je določeno, da je potrebno v primeru investicij, ki ustvarjajo prihodek le-tega odšteti od upravičenih stroškov v skladu z 55. členom UREDBE SVETA (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in uveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Pri določitvi upravičenega izdatka evropskih sredstev smo upoštevali tudi »Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi«, ki ga je v okviru Evropske komisije pripravil generalni direktorat za regionalno politiko.

Pri izračunu zneska nepovratne pomoči EU smo uporabili podatke iz projekcije prihodkov in stroškov poslovanja projekta v ekonomski dobi investicije. Iz izračunov, ki so podani v okviru finančnega dela analize stroškov in koristi je razvidno, da je finančna vrzel $R = EE/DNC=100\%$, tako da znaša najvišji znesek pomoči Evropske unije 100% priznane vrednosti projekta.

Ekonomska donosnost naložbe

Osnova za izračun ekonomskih meril je ekonomska analiza (ekonomski tok). Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in znaša 292.573,87-€. Ekonomska interna stopnja donosnosti je večja od 5% in znaša 24,61 %.

Ekonomska naložbena merila so:

	Kazalnik	Vrednost
Ekonomska merila	Ekonomska NSV	292.573,87 €
	Relativna NSV %	46,5 %
	Ekonomska stopnja donosa	24,61 %

Na podlagi ekonomskih meril se ugotavlja, da je varianta »z investicijo« najboljša optimalna varianta.

3. OSNOVNI PODATKI O INVESTITORJU, IZDELOVALCU INVESTICIJSKE DOKUMENTACIJE IN UPRAVLJALCU

3.1. Investitor in nosilec projekta

INVESTITOR	
Naziv	Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost (PMSNS) Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK)
Naslov	Glavna ulica 7, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Dušan Orban, predsednik sveta
Podpis in žig	
Odgovorna oseba	Dušan Orban, predsednik sveta
Telefon	02 575 14 49
Faks	02 575 14 19
e - pošta	pmsns@muravidek.si
Identifikacijska številka DDV	SI 79384820
Matična številka	5782384000

3.2. Izdelovalci investicijske dokumentacije

ODGOVORNA OSEBA ZA IZDELAVO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA	
Naziv	Zavod Erbija, Lendava
Naslov	Glavna ulica 48, 9220 Lendava
Odgovorna oseba	Sandra Habjanič Kasaš
Podpis in žig	
e - pošta	sandra@erbija.si
Identifikacijska številka za DDV	25625357
Matična številka	6133657000
Izdelovalec investicijskega programa	dr. Mihael Habjanič Kasaš
e - pošta	kmetija@ekokasas.si

4. ANALIZA STANJA IN RAZLOGI ZA INVESTICIJSKO NAMERO TER SPREMEMBE V INVESTICIJSKEM PROGRAMU

4.1. Analiza obstoječega stanja

Pregled kmetijstva na območju, na katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, smo obravnavali na osnovi podatkov občin, v katerih le-ti živijo. Te občine so Dobrovnik, Hodoš, Lendava, Moravske Toplice in Šalovci. Analizirano območje je širše kot živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, vendar z bolj podrobnimi podatki ne razpolagamo. Že s pridobivanjem podatkov o kmetijski proizvodnji na posamezno občino imamo omejitve. Podatki o kmetijski proizvodnji, ki je analizirana tudi na nivoju občin, je zajet v popisu kmetijskih gospodarstev. V Sloveniji se popisi kmetijskih gospodarstev izvajajo vsakih 10 let. Zadnji popis kmetijskih gospodarstev smo imeli v letu 2020, vendar je trenutno objavljenih le nekaj začasnih podatkov iz popisa. Ni pa še objavljenih nobenih podatkov na nivoju občin. Tako smo obravnavali kmetijsko proizvodnjo v analiziranih občinah (v nadaljevanju: občinah) na osnovi popisov kmetijskih gospodarstev v letih 2000 in 2010.

Dodatno analizo kmetijstva na območju, na katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti smo naredili še na osnovi vloženih zbirnih vlog za kmetijska gospodarstva na ARSKTRP, ki je osnova za pridobivanje subvencij za kmetijsko proizvodnjo. Ti podatki obravnavajo večji del kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. Lahko rečemo, da je v teh podatkih zajeto večji del aktivnih kmetij. Podatke smo analizirali za izbrane občine in celotno Pomurje. Obdelali smo podatke vloženih zbirnih vlog za leto 2020.

Pri pregledu podatkov za posamezno občino moramo biti pozorni, da so podatki analizirani in prikazani glede na bivališče nosilca kmetijskega gospodarstva (KMG) in zaradi tega lahko prihaja do določenih odstopanj od dejanskega stanja, če ima nosilec KMG kmetijsko gospodarstvo v drugi občini (primer: Nosilec iz Murske Sobote ima vinograd v občini Moravske Toplice).

Obseg zemljišč v uporabi

Območje petih občin, v katerih živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti, se nahaja na površini 373 km², kar znaša 28 % celotnega območja Pomurja. Med občinami je največja občina Moravske Toplice (145 km²), sledi občina Lendava (121 km²), občina Šalovci (58 km²), občina Dobrovnik (31 km²) in občina Hodoš (18 km²). Okrog polovico teh površin so zemljišča v uporabi. Med analiziranimi občinami vidimo, da sta občini Lendava in Dobrovnik tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so

občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za pet občin skupaj pa je podobna kot za celotno Pomurje.

V tabeli 4.1.1 so prikazani podatki o vrstah zemljišč v uporabi, ki so bili evidentirani v okviru popisa kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010 po občinah in skupno za Pomurje.

Preglednica 4.1.1: Obseg zemljišč v uporabi po občinah in skupaj za Pomurje (v ha).

	DOBROVNIK	HODOŠ	LEDAVA	MORAVSKE TOPICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
1. Vsa zemljišča v uporabi	715	812	5.844	9.376	3.631	20.378	85.460	23,85
1.1. Kmetijska zemljišča	663	510	5.631	7.278	2.229	16.311	67.838	24,12
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	12	34	80	200	142	468	1.402	33,38
1.2. Druga zemljišča	53	302	213	2.098	1.402	4.068	17.822	22,83
1.2.1. Gozd	35	289	134	1.974	1.363	3.795	16.202	23,42
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	18	13	79	124	39	273	1.620	16,85
Popis kmetijstva 2010								
1. Vsa zemljišča v uporabi	597	729	5.865	7.454	3.285	17.930	80.557	22,26
1.1. Kmetijska zemljišča	547	496	5.669	5.724	2.129	14.565	64.772	22,49
1.1.1. Kmetijska zemljišča v uporabi	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
1.1.2. Zemljišča v zaraščanju in neobdelana kmetijska zemljišča	2	9	25	147	104	287	696	41,24
1.2. Druga zemljišča	50	234	196	1.729	1.157	3.366	15.785	21,12
1.2.1. Gozd	30	228	101	1.611	1.117	3.087	14.048	21,97
1.2.2. Nerodovitna zemljišča	20	6	95	118	40	279	1.737	16,06

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

Iz podatkov je razvidno, da je na narodnostno mešanem območju visok delež zemljišč v zaraščanju in neobdelanih zemljišč.

V tabeli 9 so prikazane osnovne značilnosti kmetijske proizvodnje v posameznih analiziranih občinah in skupaj za Pomurje po popisih kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

Preglednica 4.1.2: Število KMG, skupni PDM, kmetijska zemljišča v uporabi in število GVŽ po občinah in skupaj za Pomurje iz popisov kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010.

	DOBROVNIK	HODOŠ	LEDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Popis kmetijstva 2000								
Število KMG	163	63	758	951	365	2.300	11.810	19,48
Skupne polnovredne delovne moči PDM	164	88	660	1.185	534	2.631	14.249	18,46
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	651	476	5.551	7.078	2.087	15.843	66.236	23,92
Število glav velike živine (GVŽ)	263	375	1.133	4.132	1.346	7.249	59.843	12,11
Popis kmetijstva 2010								
Število KMG	107	43	496	735	306	1.687	8.890	18,98
Skupne polnovredne delovne moči PDM	96	35	355	716	247	1.449	8.186	17,70
Kmetijska zemljišča v uporabi (ha)	545	487	5.644	5.577	2.025	14.278	64.076	22,28
Število glav velike živine (GVŽ)	160	297	693	3.312	824	5.286	43.933	12,03

Vir: SURS, Popis kmetijskih gospodarstev v letu 2000 in 2010

V primerjavi podatkov med dvema popisoma (2000 in 2010) ugotavljamo, da se je v vseh prikazanih lastnostih obseg zmanjšal po posameznih občinah in tudi za celotno Pomurje. Največje zmanjšanje je vidno pri polnovrednih delovnih močeh (PDM) na kmetijo, kjer je to zmanjšanje od 40 do 60%. Zelo močno je tudi zmanjšanje živinorejske proizvodnje v obliki glav velike živine (GVŽ), ki se je zmanjšalo za 20 do 40 %. Pomembno se je zmanjšalo tudi število kmetijskih gospodarstev, in sicer 25 do 35 % odvisno od občine. Tak trend zmanjševanja števila kmetij se nadaljuje tudi naprej. Najmanj se je zmanjšal obseg kmetijskih zemljišč v uporabi, ki se je zmanjšal v povprečju petih občinah in v celotnem Pomurju za 10 %. V občinah Lendava in Hodoš je zaznati rahlo povečanje.

Na podlagi primerjave podatkov analiziranega območja petih občin in podatkov za celotno Pomurje ugotavljamo, da imajo občine skupaj okrog 22 % kmetijskih zemljišč v uporabi, 19 % kmetijskih gospodarstev, 18 % PDM in le 12 % obsega živali v GVŽ. Iz tega izhaja, da je v analiziranih občinah slabše zastopana živinorejska proizvodnja v primerjavi s celotno živinorejsko proizvodnjo v Pomurju.

Struktura kmetijskih gospodarstev

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Največ aktivnih kmetijskih gospodarstev je v občini Moravske Toplice, sledi občina Lendava, Šalovci, Dobrovnik in Hodoš. V občini Hodoš je samo še 35 aktivnih kmetov.

Skupna površina kmetijskih površin v uporabi znaša skupaj v petih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih površin. Največji obseg skupnih površin je v občini Lendava 5.929 ha, kar ni direktno primerljivo s popisom kmetijstva v letih 2000 in 2010, iz katerih je bilo razvidno, da ima največ kmetijskih površin v uporabi občina Moravske Toplice. V občini Moravske Toplice kmetije obdelujejo 5.585 ha. Tako spremembo lahko razlagamo s tem, da imajo nekatere kmetije

sedež v občini Lendava in še dodatno obdelujejo kmetijske površine v drugih občinah. V občini Šalovci kmetijska gospodarstva obdelujejo 1.756 ha, v občini Dobrovnik in Hodoš pa okrog 500 ha.

Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev zelo niha med občinami. Največ zemlje obdelujejo kmetijska gospodarstva v občini Lendava 18,7 ha, sledi občina Hodoš s 13,79 ha, občina Moravske Toplice s 12,06 ha, občina Šalovci s 7,6 ha in občina Dobrovnik s 6,89 ha. Število GERK-ov na kmetijo in povprečna velikost GERK-a na kmetijah kaže na razdrobljenost parcel, katere obdelujejo kmetije. Povprečna velikost GERK-a oz. obdelovalne parcele je v Pomurju in tudi povprečje petih občin 0,7 ha. Največjo velikost GERK-ov ima občina Lendava 1 ha, občina Hodoš ima 0,7 ha, občina Moravske Toplice 0,6 ha, občina Šalovci in občina Dobrovnik pa imata najmanjšo velikost okrog 0,5 ha. Podatek za občino Lendava, pri povprečni velikosti gospodarstva in pri povprečni velikosti parcel ne odraža dejanskega stanja, ker je v izračun vključeno podjetje, ki obdeluje več kot 2.000 ha kmetijskih površin in ima dosti večje obdelovalne parcele kot ostala kmetijska gospodarstva. Če v izračunu povprečnih vrednosti izločimo to kmetijsko gospodarstvo, dobimo popolnoma druge povprečne vrednosti. Potem je povprečna velikost kmetijskega gospodarstva v občini Lendava 11 ha in povprečna velikost parcel 0,6 ha.

Preglednica 4.2.3: Velikostna struktura KMG po občinah in primerjava s Pomurjem.

	DOBROVNIK	HODOŠ	LEDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG	78	35	317	463	231	1.124	6.292	17,86
Skupna površina KMG (ha)	537	483	5.929	5.585	1.756	14.290	63.584	22,47
Število GERK-ov	1.104	683	5.877	9.285	3.409	20.358	90.263	22,55
Povprečna velikost KMG (ha)	6,89	13,79	18,70	12,06	7,60	12,71	10,11	
Povprečno število GERK-ov na KMG	14,15	19,51	18,54	20,05	14,76	18,11	14,35	
Povprečna velikost GERK-a (ha)	0,49	0,71	1,01	0,60	0,52	0,70	0,70	

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Vključenost kmetijskih gospodarstev v ukrepe Programa razvoja podeželja

V preglednici 4.2.4 in sliki 4.2.1 prikazujemo, v kakšnem obsegu so vključene kmetije v nekatere ukrepe kmetijske politike v okviru Programa razvoja podeželja. V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij v analiziranih občinah in obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje. V teh občinah je 25 % vseh ekoloških kmetij v Pomurju. Podoben delež je tudi pri kmetijskih površinah vključenih v ekološko proizvodnjo. Največji delež kmetijskih površin je vključenih v ekološko proizvodnjo v občini Šalovci. Zelo mali delež površin pa je vključenih v EK ukrepe v občini Dobrovnik in Hodoš.

Preglednica 4.2.4: Vključenost KMG v ekološko proizvodnjo, ukrepe KOPOP, območja OMD in vključenost v plačila za mlade kmete po občinah in skupno za Pomurje

	DOBROVNIK	HODOŠ	LEDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVCI	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Število KMG v EK*	2	1	15	16	11	45	180	25,00
Skupna površina v EK (ha)	4,0	4,3	196,3	149,6	252,4	606,5	2.284	26,56
Število KMG v KOPOP**	11	7	75	135	44	272,0	1.716	15,85
Skupna površina v KOPOP (ha)	244	224	4.156	3.342	620	8.586	38.378	22,37
Število KMG v OMD	0	37	2	317	251	607	3.169	19,15
Skupna površina v OMD (ha)	0	487	5	2.757	1.864	5.112	22.944	22,28
Plačilo za mlade kmete (Število KMG)	6	0	28	25	3	62	331	18,73

*dodani še KMG, ki imajo samo EK čebele

**dodani še KMG, ki imajo samo PAS ali mejice, brez drugih površin v KOPOP

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Slika 4.2.1: Delež površin vključenih v ekološko proizvodnjo po občinah in skupno za Pomurje.

V analiziranih občinah je v ukrepe KOPOP vključenih 272 kmetij, kar znaša 16 % pomurskih kmetij in 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin. V območja z omejenimi dejavniki so vključena kmetijska gospodarstva, ki so locirana na teh območjih. Tako imajo občine, ki so locirane na gričevnatih območjih kmetije vključene v OMD območja, občine ki se nahajajo v ravninskem delu pa kmetije niso vključene v OMD območja. V tabeli so tudi prikazani podatki o številu kmetij, ki uveljavljajo višjo subvencijo zaradi statusa mladega kmeta.

Raba kmetijskih zemljišč

V preglednici 4.2.5 in sliki 4.2.2 je prikazana raba kmetijskih zemljišč v petih občinah in skupno za Pomurje. Na območju petih občin je glavna njivska raba zemljišč v obsegu 12.256 ha, kar znaša 23 % pomurskih njivskih površin. Po velikosti sledijo trajni travniki v obsegu 1.685 ha, kar znaša 22%

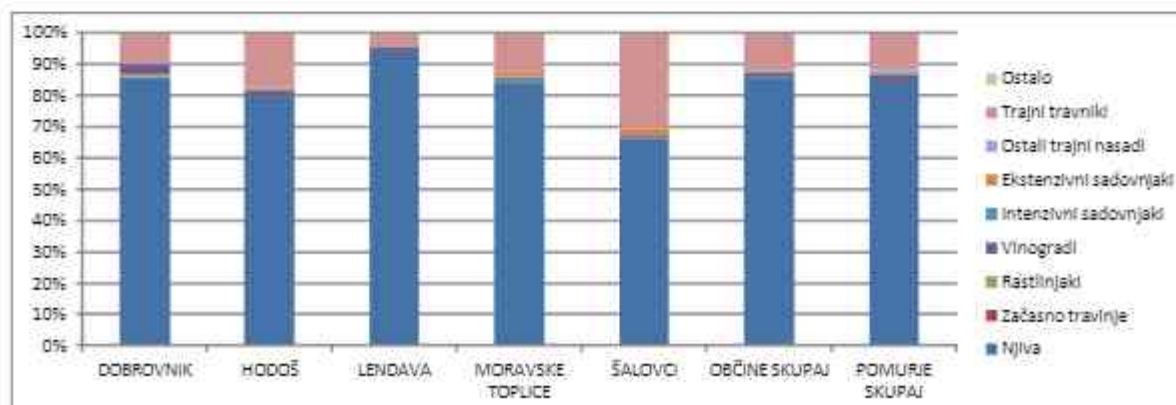
pomurskih trajnih travnikov. Sledeča skupina so sadovnjaki (intenzivni in ekstenzivni), ki se nahajajo na 165 ha in vinogradi na 142 ha. Vinogradi predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Med občinami ima Lendava največji delež njivskih površin, najmanjši pa občina Šalovci. Obratno pa je potem največji delež travnikov v občini Šalovci. Največji delež vinogradov je v občini Dobrovnik, intenzivnih sadovnjakov pa v občini Moravske Toplice.

Vrsta rabe	DOBROVNIK	HODOŠ	LENDAVA	MORAVSKE TOPLICE	ŠALOVC	OBČINE SKUPAJ	POMURJE SKUPAJ	Delež občin v Pomurju
Njiva	453,70	391,07	5.454,60	4.722,03	1.235,27	12.256,67	53.507,03	22,91
Začasno travinje	2,22	3,63	12,58	11,33	13,83	43,59	193,66	22,51
Rastlinjaki	4,08	0,00	0,20	0,41	0,18	4,87	14,55	33,47
Vinogradi	15,68	5,44	65,58	48,93	6,09	141,72	1.323,06	10,71
Intenzivni sadovnjaki	2,81	1,55	10,22	57,60	10,74	82,92	339,41	24,43
Ekstenzivni sadovnjaki	0,87	3,55	3,10	46,45	28,56	82,53	397,23	20,78
Ostali trajni nasadi	0,15	0,72	0,13	4,03	2,27	7,30	44,71	16,33
Trajni travniki	50,81	83,66	244,33	736,67	569,80	1.685,27	7.633,71	22,08
Ostalo	0,00	0,00	14,58	1,70	1,44	17,72	52,42	33,80
Skupna površina	530,32	489,62	5.805,32	5.629,15	1.868,18	14.322,59	63.505,78	22,55

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

V analiziranih občinah je med trajnimi nasadi najbolj zastopana vinska trta, ki jo imajo zasajeno na 455 kmetijskih gospodarstvih v skupnem obsegu 142 ha. V primerjavi s celotnim Pomurjem ja v analiziranih občinah 30 % vinogradniških kmetij, po skupni površini pa le 11 % vinogradov. To pomeni da je na tem območju zelo razdrobljena vinogradniška proizvodnja. Povprečna velikost vinograda na kmetijo je 0,31 ha. Ob tem pa moramo razumeti, da so tu prikazane samo kmetije, ki oddajajo zbirno vlogo. Pri vinogradih pa je posebnost, da niso vsi vinogradi zajeti v tem podatku. Dejanska velikostna struktura vinogradov je še slabša. Največ vinogradov je v občini Lendava, sledijo Moravske Toplice, Dobrovnik, Šalovci in Hodoš. Najslabša velikostna struktura vinogradov je v Šalovcih 0,20 ha na kmetijo in Moravskih Toplicah 0,25 ha na kmetijo.

Slika 4.2.2: Struktura rabe kmetijskih zemljišč po občinah in skupno za Pomurje

Vir: ARSKTRP, Podatki iz zbirnih vlog za leto 2020

Iz podatkov o poljščinah je razvidno, da v njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki v kolobarju zavzemata od 23 do 34 %, odvisno od občine. Po obsegu sledijo v kolobarju še ječmen od 6 do 14 %, tritikala od 3 do 14 % in oljna ogrščica od 0 do 10 %. Oljne buče in oves sta zastopana od 1 do 5 %, ostale poljščine pa so zastopane v manjšem obsegu.

Povzetek stanja

Značilnosti Pomurja v Slovenskem prostoru se odražajo tudi v območju, v katerem živijo prebivalci Madžarske narodne skupnosti. Območje bivanja madžarske narodne skupnosti se nahaja ob državni meji z Madžarsko, ki ima geografske značilnosti ravninskega sveta in tudi gričevnatega sveta. Občini Lendava in Dobrovnik sta tipični ravninski občini z velikim deležem kmetijskih zemljišč v uporabi in malim deležem gozda. Na drugi strani pa so občine Moravske toplice, Hodoš in Šalovci, ki so bolj gričevnate in imajo tudi večji delež gozda v strukturi zemljišč. Struktura zemljišč za vse občine skupaj pa je podobna, kot za celotno Pomurje.

Število kmetijskih gospodarstev ima stalen trend padanja. V letu 2020 je bilo aktivnih kmetij v analiziranih občinah 1.124, kar predstavlja nekaj manj kot 18 % pomurskih kmetij. Skupna površina kmetijskih površin v uporabi je v analiziranih občinah 14.290 ha, kar predstavlja 22,47 % pomurskih kmetijskih površin v uporabi. Povprečna velikost kmetijskih gospodarstev je različna med občinami, kot celota pa je podobna kot za celotno Pomurje, kjer se giblje okrog 10 ha. Podobno je tudi pri povprečni velikosti GERK-ov, ki se gibljejo povprečno v občinah in za celotno Pomurje okrog 0,7 ha.

Na območju analiziranih občin je 12.256 ha njiv, 1.685 ha trajnih travnikov, 165 ha sadovnjakov in 142 ha vinogradov. Njiv, trajnih travnikov in sadovnjakov je v analiziranih občinah okrog 23 % pomurskih površin, vinogradi pa predstavljajo v pomurski proizvodnji le 11 %. Velikostna struktura vinogradov je slaba. Po zbirnih vlogah je povprečna velikost vinograda 0,3 hektarja kar pomeni, da je dejansko še manjša.

V njivskem kolobarju prevladujeta pšenica in koruza, ki sta zastopani vsaka s 30 % deležem. Sledi ječmen z 10 % deležem in ostala žita s 9 % deležem. V kolobarju je še 9 % oljnic in 5 % metuljnic. Kljub razpoložljivi geotermalni energiji, je rastlinjakov vsega 4,87 hektarja. V ukrepe KOPOP je vključenih 272 kmetij (16 % pomurskih kmetij) z 8.586 ha kmetijskih površin, kar znaša 22 % pomurskih kmetijskih površin (pretežno na gričevnatem delu). V ekološko proizvodnjo je vključenih 45 kmetij, ki obdelujejo 606 ha kmetijskih površin pod pogoji ekološke proizvodnje.

Živinorejska proizvodnja je v analiziranih občinah slabo zastopana. Govedo predstavlja 14 % pomurske govedoreje. Na celotnem območju redijo 1.384 krav ostalo pa je govedo za pitanje ali pa za obnovo črede krav. Prašičerejska proizvodnja v analiziranih občinah predstavlja le 5 % pomurske proizvodnje prašičev. V celotnem območju redijo le 289 plemenskih svinj.

Kljub razvitosti turizma je relativno malo turističnih kmetij. Skromna je ponudba nočitvenih zmogljivosti na kmetijah. Delno lahko to pripišemo konkurenci v nočitvenih zmogljivostih termalnih kopališč, kar se po drugi strani lahko obravnava, kot neizkoriščen potencial. Enako velja za neizkoriščene možnosti vzpostavitve kratkih dobaviteljskih verig za javne zavode in turistične ponudnike.

Na podlagi analize lahko ugotovimo, da so kljub potencialom kmetijstva na programskem območju vidni trendi, ki upravičeno skrbijo madžarsko narodno skupnost. Skrb vzbujajoče je upadanje števila kmetijskih gospodarstev, krčenje obsega njihove dejavnosti, upadanje števila tradicionalnih družinskih kmetijskih gospodarstev, počasno prilagajanje specifikam malih kmetijskih gospodarstev, počasno vključevanje v ekološko proizvodnjo ter upadanje interesa za kmetovanje med mladimi. Na obravnavanem območju je bilo razmeroma malo projektov vezanih na izvajanje Programa razvoja podeželja 2014-2022.

4.2. Razlogi za investicijo

Najpomembnejša naloga PMSNS je ohranitev in razvijanje pomurske madžarske skupnosti, pri čemer je pomembna krepitev gospodarske osnove območja, ohranitev poseljenosti narodnostno mešanega območja, ohranjanje tradicionalne podeželske kulturne krajine ter krepitev kmetijskih dejavnosti in gospodarskih potencialov. Kmetijske dejavnosti so pomemben potencial za sobivanje različnih generacij, krožno gospodarstvo, družinsko podjetništvo in ohranjanje tradicij pomembnih za madžarsko narodnostno skupnost v Sloveniji.

Za zaustavitev ugotovljenih negativnih trendov na področju kmetijstva na narodnostno mešanem območju v Pomurju, želi PMSNS izvajati aktivnosti v okviru »vzorčne kmetije«, ki bodo prispevale h krepitvi gospodarske osnove, razvoju kompetenc za sodobno kmetovanje in ohranitvi poseljenosti narodnostno mešanega območja.

Delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja. Na »vzorčni kmetiji« se bodo spodbujale in organizirale razvojne, raziskovalne, izobraževalne in druge nepridobitne dejavnosti s področja kmetijske proizvodnje, ki bodo namenjene spodbujanju razvoja odpornega in konkurenčnega kmetijstva na programskem območju. Prispevale bodo tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti, predvsem pa bodo pomembne za razvoj kmetijstva na tem območju. Namen aktivnosti v okviru »vzorčne kmetije« je spodbujanje konkurenčnega kmetijstva na programskem območju z organiziranjem tržnic, sejmov,

degustacij, dogodkov in razstav v zvezi z ozaveščanjem o kmetijskih proizvodih, kakovostni prehrani, načinih pridelave in predelave, prenosu dobrih praks na področju krožnega gospodarjenja, shemah kakovosti, zmanjšanju količin odpadne hrane, kakovostnega načina prehranjevanja, itd. Namen projekta je tudi, da se vzpostavi enotna spletna platforma s celotno grafično podobo za generično informiranje o kmetijskih proizvodih iz programskega območja in o primerih dobrih praks, ki jih izvaja »vzorčna kmetija«.

Cilj je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Kmetijstvo bo kot pomembna gospodarska panoga, razvojni dejavnik in socialni korektor, pripomoglo k ohranjanju poseljenosti narodnostno mešanega območja, izboljšanju ekonomskega položaja prebivalcev, prenosu dobrih praks na to območje in zagotavljanju večje samooskrbe. S programom in investicijo bomo sledili novi razvojni paradigmi EU, ki temelji na zanesljivi oskrbi s hrano, znanju, krožnem gospodarjenju in trajnostnem razvoju.

S spodbujanjem razvoja kmetijstva želimo izboljšati dohodkovni položaj kmetov, konkurenčnost kmetijskih gospodarstev in prilagajanje na podnebne spremembe. S pridelavo lokalno pridelane hrane želimo posredno vplivati tudi na zdravstven vidik, saj je zdravstveno stanje prebivalstva v Pomurju slabše od povprečja v Republiki Sloveniji. Umrljivost je večja, več je kroničnih in rakastih bolezni. Pomembno je, da se zdrav način uravnoteženega prehranjevanja z lokalnimi proizvodi promovira že v vrtcih in šolah. Takšna promocija pripomore k zavedanju in informiranju o pomenu, ki jih imajo lokalni dobavitelji hrane za razvoj podeželja, lokalno gospodarstvo in okolje. Priložnosti za razvoj kmetijstva na programskem območju so velike, saj se povpraševanje po lokalnih kmetijskih proizvodih s strani javnih zavodov in ponudnikov gostinskih storitev povečuje. Kmetijstvo na programskem območju se srečuje s težavami zaradi staranja prebivalstva, izseljevanja mladih, pomanjkanja podjetniške iniciative, neorganiziranosti pridelovalcev in majhnosti kmetijskih gospodarstev. Za spodbujanja kmetijstva na programskem območju je potrebno vzpostaviti mehanizme primerov dobrih praks, ki bodo delovale poučno in spodbujevalno.

Vzorčna kmetija bo posredno in neposredno imela pozitivne učinke na: povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev, izboljšanje informiranosti glede kmetijstva in hrane, ozaveščenosti prebivalstva o vplivu hrane na zdravje ljudi, izboljšanju demografske slike programskega območja, povečanje motivacije za povezovanje, vzpostavljanje lokalnih dobavnih verig, spremembe v odnosu do vinogradništva, sodelovanje z javnimi zavodi in turističnimi organizacijami ter večjo iniciativnost prebivalstva na obravnavanem območju.

Vzorčna kmetija ima širok krog potencialnih obiskovalcev in koristnikov ponudbe. Pretežno bodo to posamezniki in organizacije iz programskega območja, partnerske institucije izven tega območja ter druga strokovna in zainteresirana javnost.

Preglednica 4.2.1: Potencialni koristniki in obiskovalci vzorčne kmetije

Potencialni koristniki ponudbe in obiskovalci kmetije	Število
KMG na programskem območju	1.124
KMG v KOPOP	272
KMG v EK	45
Mladi kmetje	62
Javni zavodi	10
Šolska mladina	2.500
Predšolska mladina	700
Projekti in programi	4
Potencialni tedenski obiskovalci	50

Vir: Statistični podatki, registri in evidence PMSNS

4.3. Usklajenost z razvojnimi strategijami in politiko

Investicijski projekt Ustanovitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s Programom spodbujanja gospodarske osnove madžarske nerodne skupnosti 2021-2024 ter s spremembami in dopolnitvami tega Programa (podukrep 4.1. in 4.2. -Sklep Vlade RS št. 09502-1/2020/6, z dne 29.09.2021).

Program je skladen z osnutkom strateškega dela Regionalnega razvojnega programa regije Pomurje za obdobje 2021–2027, ki opredeljuje vizijo Pomurja: »Zdravo. Pomurje 2030«. Razvojna vizija regije je podprta s tremi strateškimi razvojnimi cilji: (1) zdravo naravno, družbeno in gospodarsko okolje, (2) zdrava hrana in vitalno podeželje in (3) zdravo staranje in povezana družba.

Razvojna specializacija predstavlja način osredotočenja in aktiviranja regijskega potenciala, ki omogoča razvojno prestrukturiranje regije v smeri njenih dolgoročnih primerjalnih prednosti. Pomurje vidi razvojno specializacijo v trajnostnih, integriranih in inovativnih rešitvah na področjih, povezanih z zdravjem – od zdravega okolja in zagotavljanja privlačnosti regije za priseljevanje ustvarjalnih in inovativnih mladih do pridelave in predelave zdrave hrane ter omogočanja pogojev in spodbujanja storitev za zdravo staranje. Kmetijstvo je področje, ki zaradi geografskih, zgodovinskih, kadrovskih in kulturnih specifik predstavlja primerjalno prednost Pomurja, v primerjavi z ostalimi regijami v Sloveniji.

Zakonska podlaga je v:

- Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS št.20/11, 57/12 in 46/16)
- Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih (Uradni list RS, št. 65/94 in 71/17 – ZFO-1C).
- Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS 60/2006, 54/2021 in 27/2016).

Državne strategije in politike

- Investicijski projekt Ustanovitve in delovanja »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju je skladen s:
- Programom razvoja podeželja 2014-2021 (PRP), ki velja še za prehodno obdobje 2022,
- Predlogom Skupne kmetijske politike 2023-2027 (v javni obravnavi novembra 2021),
- Strategijo za manj izgub in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano: »Spoštujmo hrano, spoštujmo planet« Uradni list RS, št. 45/08 ZKme-01.

5. ANALIZA TRŽNIH MOŽNOSTI

Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in medsebojnega povezovanja pridelovalcev. Namen je, da »vzorčna kmetija« predstavlja stično točko primerov dobrih praks za področje kmetijstva na tem območju in nudi vse potrebne informacije, znanje, priporočila in druge nepridobitne storitve za spodbujanje razvoja kmetijstva na tem območju.

Investitor PMSNS v primeru te investicije ne more govoriti o tržnih možnostih, ker gre za vzpostavitev »vzorčne kmetije«, katere delovanje bo nepridobitno in bo nudilo brezplačno podporo razvoju kmetijske in živilske dejavnosti narodnostno mešanega območja v obliki strokovnega svetovanja, predstavitev dobrih praks in novitet.

Lahko pa govorimo o priložnostih pridelovalcev, predelovalcev in drugih ponudnikov programskega območja, ki predstavljajo glavno ciljno skupino v izvajanju projekta vzpostavitve vzorčne kmetije kot spodbujevalca razvoja kmetijstva na tem območju. Kot posledica delovanja vzorčne kmetije se tako pridelovalcem z območja madžarske narodne skupnosti ponujajo naslednje priložnosti:

Organizirana prehrana v javnih zavodih

Pomembno je, da se že v vrtcih in šolah promovira zdrava lokalna hrana. Takšna promocija lahko pripomore k zavedanju, da je lokalna hrana kakovostnejša in da so lokalni dobavitelji hrane zelo pomembni pri doseganju te kakovosti. S tem lahko precej spremenimo odnos lokalnega prebivalstva do kmetijstva, hrane in njenega izvora. Javni zavodi, ki nudijo dnevne obroke hrane, so pomembna tržna niša za lokalne pridelovalce hrane. Na to ciljno skupino bo usmerjena promocija lokalno pridelane hrane iz vzorčne kmetije z namenom, da se okrepi sodelovanje z lokalnimi dobavitelji.

Preglednica 5.1: Število vključenih oseb v organizirano prehrano v javnih zavodih :

Vrsta institucije:	Št. oseb./	Obrok mali	Obrok srednji	Obrok velik
Sole:	676		676	
-Lendava I	85		85	
-Lendava II	327		327	
-Lendava srednja	110		110	
-Genterovci	156		156	
-Dobrovnik	156		156	
-Prosenjakovci				
Vrtci:	398	398		
-Lendava	45	45		
-Dobrovnik				
Domovi starejših:	367			367
-Lendava	112			112
-Hodoš				
Število obrokov na dan	2.432	443	1.510	479

Vir: Vprašalnik in podatki PMSNS, januar 2021

Prehranska podpora turistični destinaciji

Narodnostno mešano območje je pomembna turistična mikro regija. Moravske Toplice in Lendava sta uvrščeni med nosilne turistične destinacije in nosilce tako imenovanega »Termalnega turizma« (Strategija razvoja turizma, MGRT). V občinah, ki sodijo na narodnostno mešano območje, je cca 2300 nočitvenih zmogljivosti in več kot 550.000 nočitev letno. Večina nočitvenih zmogljivosti je v hotelih različnih kategorij. Gre za veliko tržno nišo za prodajo lokalno pridelane hrane. Takšna dobaviteljska veriga se še ni vzpostavila, ker je ponudba lokalne hrane premalo promovirana in premalo organizirana. Turisti, ki prihajajo v Pomurje so potencialni obiskovalci informacijsko-promocijskega centra, promocijske tržnice in dislociranih lokacij na programskem območju.

Preglednica 5.2: Nočitvene kapacitete in zasedenost vodilne turistične destinacije:

Hotelske nastanitve:	Hotelske nastanitve	Izven hotelske nastanitve:	Skupna ponudba nočitev:	Odstek zasedenosti:	Letna ocena nočitev:	Letno število gostov :
Moravske toplice	1.400 postelj	250 postelj	1.650 postelj	65%	386.100	155.000
Lendava	550 postelj	100 postelj	650 postelj	72%	168.480	67.392

Skupaj:	1.950 postelj	350 postelj	2.300 postelj		554.580	222.392
---------	------------------	-------------	---------------	--	---------	---------

Dnevni turisti in kulinarične prireditve

Dvojezično območje ima turistične točke, ki pritegnejo veliko število dnevnih obiskovalcev. Med najbolj obiskane sodita vinsko turistična cesta s stolpom Vinarium v Lendavi ter Bukovniško jezero v Dobrovniku. Obiskovalci turističnih točk so veliki degustatorji ter promotorji lokalne hrane in lokalnih kulinaričnih specialitet. Pri tem so pomembne tudi kulinarične prireditve, kot so: Bogračfest in Kuhanje ribje čorbe v Lendavi ter Dnevi špargljev v Dolgi vasi, ki pritegnejo na tisoče obiskovalcev. Letno je registriranih več kot 100.000 takšnih obiskovalcev. K temu veliko prispeva tudi PMSNS, ki organizira turistične in študijske obiske partnerskih organizacij iz Madžarske, Slovaške, Romunije, Vojvodine in Ukrajine. Kulinarika postaja pomemben dejavnik turistične ponudbe, promotor območja in priložnost za lokalne pridelovalce hrane.

Slika 5.1: Število dnevnih obiskovalcev stolpa Vinarium s projekcijami:

Vir: Razvojni program mikro regije, 2021

Turisti in dnevni obiskovalci marketinško uspešnih lokacij so lahko dobri promotorji lokalno pridelane hrane, ponudnikov in celotnega programskega območja. Promocijske dejavnosti bodo v veliki meri usmerjene na to ciljno skupino, izobraževalne in motivacijske pa na pridelovalce, ki sedaj še ne sledijo povpraševanju.

Oskrba slovenskega trga-tržne niše

Narodnostno mešano območje v Pomurju - »mikro regija« se bo bolj ambiciozno vključilo v oskrbo slovenskega trga s šparglji (tradicija in znanje lokalnih pridelovalcev), zelenjavo (rastlinjaki in geotermalna energija) in namiznim grozdem (prestrukturiranje vinogradništva).

Obravnavano območje ima tradicijo v pridelavi špargljev in išče možnosti za širitev te dejavnosti iz sedanjih 10 hektarjev na 30 hektarjev špargljev. S tem bi postali največji domači dobavitelj špargljev v Sloveniji in bi v veliki meri zapolnili povpraševanje, ki mu sedaj ne sledimo. Na območju Lendave so največji potenciali geotermalne energije, ki se uporablja tudi za ogrevanje rastlinjakov in izven sezonsko pridelavo hrane. Velik problem predstavlja propadanje in brezperspektivnost vinogradništva.

Kljub temu, da bo delovanje »vzorčne kmetije« nepridobitno, pa bodo v okviru delovanja vzorčne kmetije nastali določeni prihodki. Večji del pridelkov iz vzorčne kmetije se bo uporabilo v okviru dejavnosti na kmetiji (pri izobraževanju, pri vzorčni predelavi, promociji pridelkov in izdelkov, malice za zaposlene in udeležence izobraževanj, ...), kljub temu pa bodo na vzorčni kmetiji nastali določeni presežki kmetijskih proizvodov, ki bodo namenjeni prodaji:

- prodaja špargljev, jedilnega grozda in drugih pridelkov iz vzorčnih nasadov,
- prodaja plemenskih živali, prodaja mesa, izločenih živali in drugo iz živinorejske proizvodnje na kmetiji,
- prodaja dodelanih in predelanih proizvodov iz vzorčne kmetije in
- drugi proizvodi, ki bodo nastali v okviru delovanja kmetije.

6. TEHNIČNO - TEHNOLOŠKI DEL

V nadaljevanju predstavljamo tehnično tehnološki del dokumentacije.

6.1. Izhodišče za investicijo in strokovne podlage

Z analizo možnih variant smo ugotovili, da je za doseganje zastavljenih ciljev najprimernejša varianta izvedbe investicije v vzpostavitev in delovanje vzorčne kmetije na centralni lokaciji v naselju Banuta, njenimi proizvodnimi lokacijami v Lendavskih goricah, Dolini pri Lendavi, Domanjševcih, Dobrovniku, Motvarjevcih in Krplivniku/Hodošu. Kljub višjim fiksnim stroškom, bodo s to varianto doseženi največji družbeno koristni učinki.

I

Strokovne podlage

- Spmembe in dopolnitve Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021-2024, (z dne 29.9.2021 ter sprememba januar/februar 2022 in spremembe februar 2023)
- Strokovne podlage ter predlog izvajanja podukrepov 4.1 in 4.2 Programa spodbujanja gospodarske osnove narodne skupnosti v obdobju 2021-2024, Damjan Jerič (KGZS-Zavod MS, 2021)
- Informacijska in strokovna podpora Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota
- Druge strokovne podlage za pripravo investicijske dokumentacije »vzorčna kmetija-podukrep 4.2« (informativne ponudbe, kalkulacije, primerjalne analize, strokovni nasveti)

Načrtovana investicija vključuje naslednja investicijska vlaganja:

- Vlaganja v prenos znanja in informiranje
- Vlaganja v razvojno demonstracijske aktivnosti
- Vlaganja v organizacijo dogodkov
- Vlaganja v razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe
- Vlaganja v razvoj spletne platforme

6.2. Prenos znanja in informiranje

V okviru »vzorčne kmetije« se bodo izvajale različne oblike prenosa znanja in informiranja s področja osnovne kmetijske proizvodnje, predelave kmetijskih proizvodov, organiziranosti, podjetništva in trženja. Posamezni deli vzorčne kmetije in vzorčni nasadi bodo v pomoč pri izvajanju usposabljanj.

V začetku leta 2022 se bodo izvedle animacijske delavnice za kmetijska gospodarstva na območju, kjer živi madžarska narodna skupnost. Vabljenje bo potekalo po različnih komunikacijskih kanalih, tako da se bo zajelo čim več prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo. V okviru animacijskih delavnic se želi informirati kmetijska gospodarstva o aktivnostih v okviru delovanja »vzorčne kmetije« ter jih s tem animirati za sodelovanje v okviru delovanja vzorčne kmetije. V okviru animacijskih delavnic se bodo izvedle ankete, s katerimi želimo dobiti informacije o željah kmetij o usposabljanju, organizaciji skupne proizvodnje, sodelovanja pri skupni promociji in trženju ter želja po sodelovanju v okviru delovanja projekta »vzorčna kmetija«. Na osnovi informacij iz animacijskih delavnic se bo oblikovala baza kmetij, ki bo pozneje služila za izvajanje nadaljnjih aktivnosti v okviru projekta. Ta baza se bo dopolnjevala celotno obdobje izvajanja projekta.

Na osnovi ugotovitev iz animacijskih delavnic in strateških usmeritev projekta se bo oblikoval program informiranja in prenosa znanja v času izvajanja projekta. V okviru projekta smo si zastavili sledeče strateške usmeritve razvoja kmetijstva na programskem območju:

- Vzgoja, predelava in prodaja špargljev, zelenjave, sadja in zelišč
- Proizvodnja in prodaja jedilnega grozdja
- Proizvodnja in prodaja vina
- Razvoj reje konj
- Reja tradicionalnih pasem živali v tem območju
- Vključevanje kmetijskih proizvajalcev v sheme kakovosti
- Dodelava in predelava kmetijskih proizvodov
- Podjetništvo in ekonomika proizvodnje
- Trženje kmetijskih proizvodov

Sistem prenosa znanja in informiranja bo potekal v različnih oblikah: klasična predavanja, delavnice, krožki, delo na praktičnih primerih, individualna svetovanja, ogledi primerov dobrih praks, študijska potovanja, ...

Na osnovi ugotovljenega interesa v okviru animacijskih delavnic in interesa med kmetijami se bodo oblikovale določene ciljne skupine kmetij, v okviru katerih se bodo izvajala različna informiranja in prenosi znanja. Sistem prenosov znanja in informiranja znotraj posameznih ciljnih skupin se bo izvajal tudi v obliki krožkov. To pomeni, da se bodo posamezne ciljne skupine dobivale 3-5 krat na leto in strokovno reševale njihove probleme.

Posamezni prenosi znanja in informiranja bodo organizirali zaposleni v okviru projekta, strokovno pa jim bodo pomagali zunanji strokovnjaki.

Predvidene aktivnosti:

- Izvedba animacijskih delavnic ,
- Delovanje krožkov,
- Specializirana predavanja, delavnice,
- Ogledi primerov dobrih praks,
 - enodnevni ogledi
 - večdnevni ogledi
- Študijska potovanja, (vsaj 20 udeležencev)
 - enodnevni ogledi dobrih praks na območju delovanja projekta,
 - enodnevna potovanja
 - večdnevna potovanja
- Individualna usposabljanja
 - izobraževanja

6.3. Razvojno demonstracijske aktivnosti

V okviru »vzorčne kmetije« se bodo tudi izvajale razvojno demonstracijske aktivnosti, katerih naloga je pomagati kmetijam in javnim zavodom pri reševanju njihovih problemov v proizvodnji in tudi predelavi kmetijskih proizvodov. Za posamezne razvojne izzive se bo ustvarila razvojna skupina, ki bo sestavljena iz zaposlenih v okviru projekta in zunanjih izvajalcev. Te razvojne skupine bodo tudi sodelovale z drugimi razvojnimi skupinami v regiji in tudi širše. V te razvojne skupine se bodo vključevali tudi študenti iz projektnega območja. V okviru razvojno demonstracijskih aktivnosti se bodo lotevali sledečih področij oziroma vsebin:

- razvoj novih proizvodov in izdelkov,
- testiranje različnih tehnologij,
- povezovanje z drugimi razvojnimi inštitucijami v regiji in drugje,
- pomoč pri razvijanju individualnih blagovnih znamk, kot primeri dobrih praks,
- pomoč pri vključevanju proizvajalcev v sheme kakovosti - zlasti ekološko in biodinamično,
- uvajanje sistema krožnega gospodarstva.

Aktivnosti se bodo izvajale predvsem na lokaciji v Banuti in v Informacijsko razvojnem središču. Za delovanje razvojno demonstracijskih aktivnosti načrtujemo tudi zunanje izvajalce in stroške, ki bodo nastali pri delovanju skupin.

6.4. Organizacija dogodkov

Ena od aktivnosti projekta vzpostavitev »vzorčne kmetije« je tudi organizacija različnih dogodkov. Predstavitev na dogodkih bo rezultat aktivnosti celotnega projekta. Na dogodkih se bo predstavljala vzorčna kmetija s svojimi aktivnostmi in kmetijska gospodarstva z namenom predstavitve vzorčne kmetije in spodbujanja kmetijstva v okviru projektnega območja. Za posamezne dogodke bomo na osnovi javnih pozivov organizirali kmetijska gospodarstva in javne zavode, da se bodo predstavila na dogodkih s svojo ponudbo pridelkov in izdelkov. Za dogodke bomo izvajali tudi komunikacijo, po različnih komunikacijskih poteh, s potencialnimi obiskovalci v okviru dogodkov. V okviru projekta načrtujemo izvesti 50 različnih dogodkov. Del teh dogodkov bo vezanih na obstoječe dogodke, ki se že tradicionalno izvajajo na projektnem območju. Del teh dogodkov pa bomo organizirali na novo. Na dogodkih želimo povezati ponudbo pridelkov in izdelkov s kmetij, z lokalno kulinariko, tradicionalnimi običaji in kulturnimi prispevki. V okviru teh aktivnosti želimo tudi spodbuditi kmetije, da same organizirajo manjše dogodke na katere vabijo lokalne goste in tudi turiste. Tako bodo predstavile svojo kmetijo in tudi celotne aktivnosti znotraj delovanja »vzorčne kmetije«. Take male predstavitvene dogodke pa bomo povezali v skupno predstavitev kot »dan odprtih vrat«, in ga predstavili kot celota. Kot skupni dogodek želimo vsako leto organizirati tudi izbor naj mladega kmeta in kmetije iz programskega območja. Zmagovalci v izboru bodo dobili nagrado.

V okviru delovanja »vzorčne kmetije« se bo v letu 2023 pripravil javni poziv za zbiranje ponudb za izvedbo različnih predstavitvenih dogodkov oziroma aktivnosti, ki bodo namenjeni za predstavitev delovanja »vzorčne kmetije« in kmetijstva iz projektnega območja. V okviru tega javnega poziva želimo spodbuditi kmetijska gospodarstva, kmetije in javne zavode k povezovanju in predstavitvi ciljev iz tega projekta. Na osnovi vsakega javnega poziva bomo izbrali 10 najboljših idej in jim omogočili izvedbo dogodka s pomočjo nagrad in kritja stroškov organizacije dogodkov.

Del predstavitev bomo izvajali z udeležbo na različnih sejmi v Sloveniji in tudi v tujini. V okviru predstavitve na posameznem sejmu se bo postavil predstavitveni prostor na katerem se bo

predstavila »vzorčna kmetija« in različni proizvajalci iz programskega območja. Udeleževali se bomo sejmov.

Za potrebe predstavitve na dogodkih načrtujemo pripravo predstavitvenega gradiva, ki se bo uporabljalo na različnih dogodkih. Pripravili bomo sledečo predstavitveno gradivo in aktivnosti:

- letake, zloženke
- izdelava knjižic z lokalnimi izdelki, kulinariko, recepti, običaji,...
- plakate, roloje, predstavitvene panoje, zastave
- organizacija dogodkov,
- predstavitvene aktivnosti v okviru javnega poziva v letih 2022 in 2023,
- udeležba na sejmišnih po Sloveniji in tujini,
- priprava predstavitvenega gradiva

6.5. Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe

Z namenom predstavitve vzorčne kmetije PMSNS in njihovih aktivnosti, prepoznavnosti programskega območja, kjer živi madžarska narodna skupnost se bo vzpostavila skupna celostna podoba »vzorčne kmetije« in dogodkov, ki se bodo izvajali v okviru vzorčne kmetije. V okviru projekta bomo pripravili koncept uporabe celostne grafične podobe, promocijski material in izvedli osnovno komunikacijo v medijih.

Predvidene aktivnosti:

izdelava in koncept uporabe celostne grafične podobe,

osnovna komunikacija v medijih (2023-2024).

6.6. Spletna platforma (vzpostavitev informacijske podpore)

V okviru delovanja »vzorčne kmetije« se bo vzpostavila spletna platforma, ki bo služila aktivni podpori pri delovanju in aktivnostih celotne vzorčne kmetije. Na spletni platformi se bodo izvajale različne aktivnosti:

informiranje o dejavnosti in predstavitev »vzorčne kmetije«,

predstavitev primerov dobre prakse in celotne kmetijske proizvodnje v programskem območju,

informiranje o izobraževalnih aktivnostih, postavitve knjižnice znanja, povezave na druge strokovne informacije.

Predvidene aktivnosti:

- postavitev platforme (2023)
- vzdrževanje in nadgradnja (2023, 2024)

7. ANALIZA ZAPOSLENIH

Varianta »brez investicije«

V primeru, da se predmetna investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ne izvede, investitor ne bo zaposlil novih oseb.

Varianta »z investicijo«

Za namen projekta in uspešno izvedbo vseh predvidenih dejavnosti za čas izvajanja projekta je predvidena zaposlitev oseb znotraj podukrepa 4.1. ki bodo opravljala tudi naloge in aktivnosti na

8. OCENA VREDNOSTI PROJEKTA PO STALNIH IN TEKOČIH CENAH

Ocenjena vrednosti investicije po stalnih cenah "Vzpostavitev in delovanje "vzorčne kmetije" z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju" znaša 568.519,00 EUR (z vključenim DDV).

Ocene stroškov investicije so narejene na naslednjih predpostavkah:

- Vrednost nakupa objektov in pomožnih objektov je povzeta iz cenilnega elaborata za te nepremičnine.
- Ocenjena vrednost vzpostavitve produkcijskih površin je določena na podlagi kalkulacij, s katerimi razpolaga Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota.
- Stroške tehnološkega opremljanja so ocenile strokovne službe PMSNS na podlagi izkušenj in internih informacij.
- Pri izračunu investicijske vrednosti po stalnih cenah so upoštevane cene iz oktobra 2021.
- Vrednosti stroškov posamezne investicije, razen stroškov dela, stroškov nakupa stavbnih zemljišč in objektov ter stroškov nakupa kmetijskih zemljišč, vključujejo DDV.

Preglednica 8.1: Ocena stroškov investicije po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	Izvedba animacijskih delavnic				
	Delovanje krožkov, do 3 krožki		3.600,00 €	3.000,00 €	6.600,00 €
	Predavanja, delavnice, do 8 dogodkov		12.000,00 €	12.000,00 €	24.000,00 €
	Ogledi primerov dobrih praks (do 6 udeležencev), do 3 enodnevni ogledi in do 5 dvodnevni ogledi		24.000,00 €	24.000,00 €	48.000,00 €
	Študijska potovanja (do 20 udeležencev), enodnevno ni večdnevno potovanje		15.000,00 €	30.000,00 €	45.000,00 €
	Individual usposabljanja			20.000,00 €	20.000,00 €
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	89.000,00 €	143.600,00 €

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov, do 5 dogodkov		40.000,00 €	80.000,00 €	120.000,00 €
	Predstavitvene aktivnosti okviru javnih pozivov do 10 dogodkov		35.000,00 €	50.000,00 €	85.000,00 €
	Udeležba na sejnih po Sloveniji in tujini, udeležba na do 2 sejnih		16.000,00 €	16.000,00 €	32.000,00 €
	Priprava predstavitvenega ter promocijskega gradiva		17.000,00 €	10.000,00 €	27.000,00 €
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	156.000,00 €	264.000,00 €
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafičnepodobe		15.400,00 €		15.400,00 €
	Osnovna komunikacijav medijih			25.000,00 €	25.000,00 €
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	25.000,00 €	40.400,00 €
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme		15.000,00 €		15.000,00 €
	Vzdrževanje in nadgradnja			10.000,00 €	10.000,00 €
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.000,00 €	25.000,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Preglednica 8.2: Ocena stroškov investicije skupno po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	89.000,00 €	143.600,00 €
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
3	Organizacija dogodkov				
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	156.000,00 €	264.000,00 €
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	25.000,00 €	40.400,00 €
5	Spletna platforma				
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.000,00 €	25.000,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Preglednica 8.2: Ocena vseh stroškov po stalnih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Skupna vrednost investicije brez DDV	61.244,82 €	156.000,00 €	226.200,00 €	443.444,82 €
DDV	17.274,18 €	44.000,00 €	63.800,00 €	125.074,18 €
Skupaj z DDV	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Investicija bo realizirana fazno znotraj časovnega obdobja - investicijskega cikla 2022-2024, zato smo vrednosti investicije preračunali tudi v tekoče cene.

Za izračun vrednosti investicije v tekočih cenah smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji spomladanski napovedi gospodarskih gibanj 2023 za leto 2024 napoveduje 4,2 % povprečno inflacijo. Za izračun tekočih cen za leto 2024 smo uporabili napovedano inflacijo 4,2%.

Preglednica 8.3: Ocena stroškov investicije skupno po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v tekočih cenah v EUR

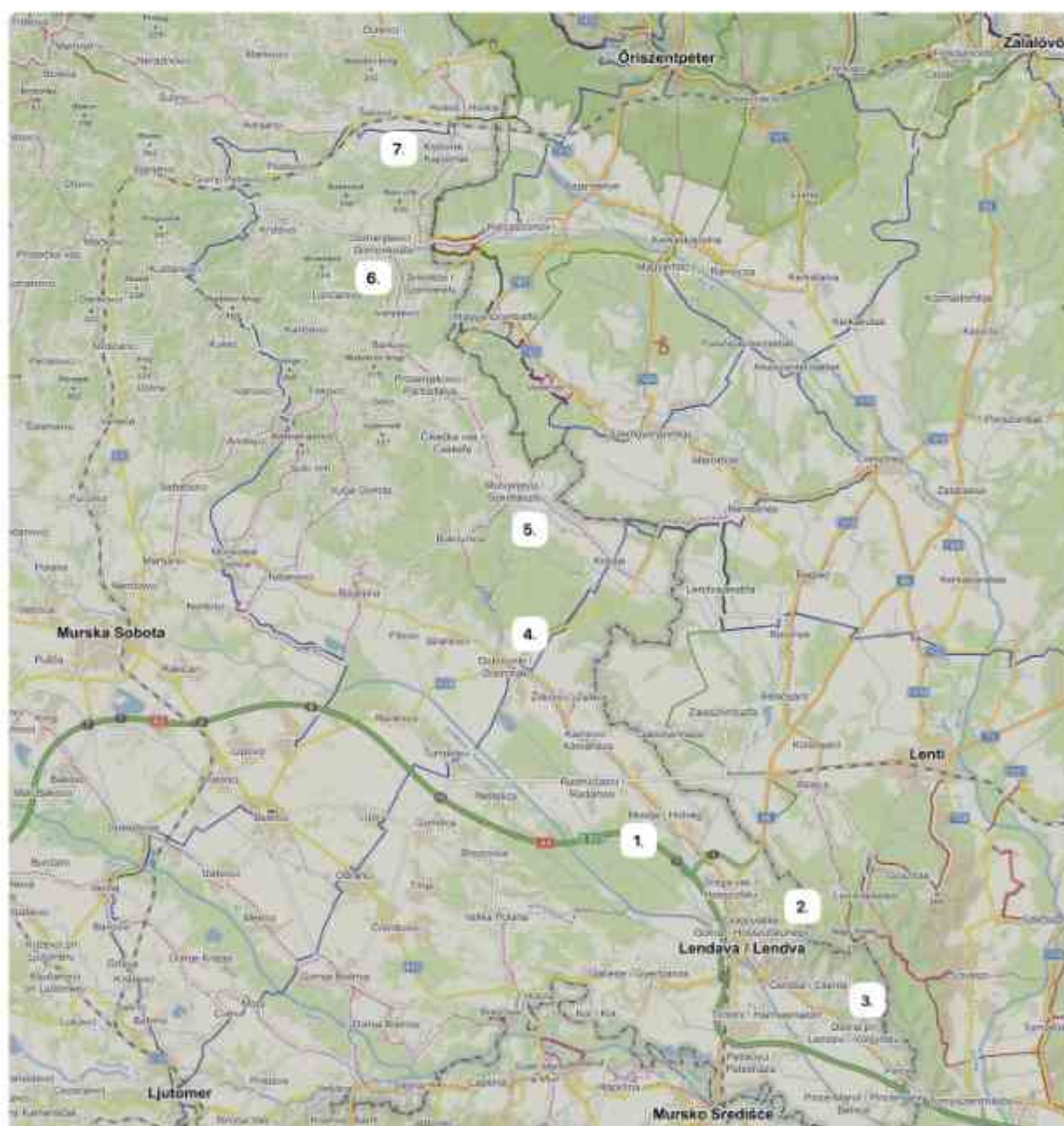
Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	92.738,00 €	147.338,00 €
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.420,00 €	17.420,00 €
3	Organizacija dogodkov				
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	162.552,00 €	270.552,00 €
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	26.050,00 €	41.450,00 €
5	Spletna platforma				
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.420,00 €	25.420,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	302.180,00 €	580.699,00 €

Preglednica 8.4: Ocena vseh stroškov po tekočih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Skupna vrednost investicije brez DDV	61.244,82 €	156.000,00 €	235.700,40 €	452.945,22 €
DDV	17.274,18 €	44.000,00 €	66.479,60 €	127.753,78 €
Skupaj z DDV	78.519,00 €	200.000,00 €	302.180,00 €	580.699,00 €

9. ANALIZA LOKACIJE

Vzorčna kmetija bo dejavnosti izvajala na centralni lokaciji v naselju Banuta, ki se nahaja v Občini Lendava. V okviru vzorčne kmetije bodo delovale tudi dislocirane proizvodne lokacije na programskem območju in s tem prispevala k razvoju vseh petih občin tega območja. Del načrtovanih vsebin se na teh lokacijah že odvija s tem, da niso povezane v neko učinkovito celoto. Dejavnosti, izvedbe investicije in delovanje vzorčne kmetije na centralni lokaciji v naselju Banuta, njenimi proizvodnimi lokacijami v Lendavskih goricah, Dolini pri Lendavi, Domanjševcih, Dobrovniku, Motvarjevcih in Krplivniku/Hodošu. Slika 9.1 prikazuje mrežno organiziranost in dislocirane dejavnosti vzorčne kmetije.

Slika 9.1: Mrežna organiziranost in dislocirane dejavnosti vzorčne kmetije.

1. Kmetija - Banuta
2. Vinogradništvo - Lendavske gorice
3. Oljne buče - Dolina pri Lendavi
4. Koruza za liče in muškatne buče- Dobrovnik
5. Vzorčni čebelnjak - Motvarjevci
6. Žitarice in mlin - Domanjševci
7. Predelava sadja za žganjekuho – Krplivnik/Hodoš

Mrežna organiziranost in dislocirane lokacije vzorčne kmetije bodo imele pozitivne razvojne učinke v vseh petih občinah programskega območja. Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« ima za namen nepridobitno podporo razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem. Dejavnosti vzorčne kmetije bodo prispevale tudi k ohranjanju narodne identitete pripadnikov madžarske narodne skupnosti in bodo pomembne za njihov razvoj in razvoj kmetijstva na tem območju. Namen »vzorčne kmetije« je med drugim zagotoviti prenos znanja na področju pridelave, reje in predelave; povezovanje kmetijskih proizvajalcev krožnega gospodarstva in trajnostnega razvoja na narodnostno mešanem območju.

Vzorčna-učna kmetija na osrednji lokaciji v Banuti z informacijsko razvojnim središčem

Vzorčna kmetija bo dostopna iz lokalne ceste po obstoječem dovozu na dvorišče stanovanjske hiše in večnamenskega gospodarskega objekta oziroma preko dostopnega parkirnega prostora prav take iz lokalne ceste.

Celotno posestvo v Banuti obsega okrog 15 hektarjev kmetijskih zemljišč, različnega kakovostnega razreda. Primerna je za vzpostavitev vzorčne kmetije s pridelavo zelenjave, krme za živino, rastlinjake, pašnike in dopolnilne dejavnosti s konjerejo. Na kmetiji bo možno vzpostaviti vzorčni rastlinjak, infrastrukturo za konjerejo in do 100 obiskovalcev dnevno. Slika 9.2 prikazuje lokacijo vzorčne kmetije Banuta.

Slika 9.2: Lokacija vzorčne kmetije Banuta.

Z vidika izvajanja investicij v okviru podukrepa 4.2, ki se nanašajo na aktivnosti za spodbujanje razvoja kmetijstva v okviru »vzorčne kmetije«, bo najpomembnejša lokacija informacijsko razvojno središče na lokaciji v Banuti. Program informacijsko in razvojnega središča obsega tri funkcionalne sklope in sicer: del za informiranje in prenos znanja, upravno razvojni del ter promocijski del z učno demonstracijsko kuhinjo. Velik multimedijski prostor, v katerem je mogoče organizirati edukativno informacijske dogodke glede na izbran program središča. Individualni prenos znanja je načrtovan z delovnimi postajami na osrednji lokaciji v Banuti.

10. ANALIZA VPLIVA INVESTICIJSKEGA PROJEKTA NA OKOLJE

Ocena vplivov se nanaša na izpolnjevanje predpisanih zahtev s področja varstva okolja in načel dobrega gospodarja.

Vplivi na okolje bodo pri izvedbi projektnih aktivnosti zaradi pravilne organizacije in upoštevanjem predpisov varstva okolja in varstva pri delu zmanjšani na minimum. Načrtovanje in izvedba posegov bo opravljen na način, da bodo ti v najmanjši meri vplivali na okoljevarstvene razmere.

V okviru projekta ne bo negativnih vplivov na okolje, zato niso potrebna nobena sredstva za sanacijo negativnih vplivov.

Investicija ne bo dodatno onesnaževala okolja, vode ali zraka, niti ne bo vplivala na povečanje hrupa v okolju. Z ekološkega vidika investicija ni sporna. Ocena vplivov se nanaša na izpolnjevanje predpisanih zahtev s področja varstva okolja in načel dobrega gospodarja.

11. ČASOVNI NAČRT IZVEDBE INVESTICIJE

Projekt se je začel izvajati v letu 2022 in se bo končal v letu 2024. V nadaljevanju, v preglednici 11.1, predstavljamo časovni načrt aktivnosti vlaganja po fazah investicije.

Preglednica 11.1: Časovni načrt aktivnosti vlaganja po fazah in postavkah investicije.

Faze investiranja	ETO (obdobje) investiranja
Prenos znanja in informiranje	2022,2023,2024
Razvojno demonstracijske aktivnosti	2022,2023, 2024
Organizacija dogodkov	2023,2024
Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe	2023,2024
Spletna platforma	2023,2024

Organizacija vodenja projekta

Projekt vodijo zaposlene osebe pri prijavitelju projekta - PMSNS. S pripravo projekta je PMSNS pričela v letu 2021. Z investicijskim programom so se predvidene aktivnosti pričele takoj po podpisu pogodbe z MKGP in Agencijo Republike Slovenije a kmetijske za trge in razvoj podeželja (ARSKTRP). V okviru strokovnih služb PMSNS bodo podeljene pristojnosti in odgovornosti za izvajanje projekta.

PMSNS bo imenovala odgovornega vodjo projekta in projektno skupino, v kateri bodo strokovnjaki za različna vsebinska področja.

Slika 11.1 prikazuje časovni načrt aktivnosti projekta.

Slika 11.1: Časovni načrt aktivnosti projekta.

12. NAČRT FINANCIRANJA V TEKOČIH CENAH PO DINAMIKI IN VIRIH FINANCIRANJA

Investicija bo realizirana fazno znotraj časovnega obdobja - investicijskega cikla 2022-2024, zato smo vrednosti investicije preračunali tudi v tekoče cene.

Za izračun vrednosti investicije v tekočih cenah smo upoštevali napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), ki v svoji spomladanski napovedi gospodarskih gibanj 2023 za leto 2024 napoveduje 4,2 % povprečno inflacijo. Za izračun tekočih cen za leto 2024 smo uporabili napovedano inflacijo 4,2%

Preglednica 12.1: Ocena stroškov investicije skupno po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v tekočih cenah v EUR

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	Izvedba animacijskih delavnic				
	Delovanje krožkov, do 3 krožki		3.600,00 €	3.126,00 €	6.726,00 €
	Predavanja, delavnice, do 8 dogodkov		12.000,00 €	12.504,00 €	24.504,00 €
	Ogledi primerov dobrih praks (do 6 udeležencev), do 3 enodnevni ogledi in do 5 dvodnevni ogledov		24.000,00 €	25.008,00 €	49.008,00 €
	Študijska potovanja (do 20 udeležencev), enodnevno ni večdnevno potovanje		15.000,00 €	31.260,00 €	46.260,00 €
	Individual usposabljanja			20.840,00 €	20.840,00 €
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	92.738,00 €	147.338,00 €
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti		7.000,00 €	10.420,00 €	17.420,00 €
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.420,00 €	17.420,00 €
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov, do 5 dogodkov		40.000,00 €	83.360,00 €	123.360,00 €
	Predstavitvene aktivnosti okviru javnih pozivov do 10 dogodkov		35.000,00 €	52.100,00 €	87.100,00 €
	Udeležba na sejnih po Sloveniji in tujini, udeležba na do 2 sejnih		16.000,00 €	16.672,00 €	32.672,00 €

Št.	IZDATKI	LETÖ 2022	LETÖ 2023	LETÖ 2024	SKUPAJ
	Priprava predstavitvenega in promocijskega gradiva		17.000,00 €	10.420,00 €	27.420,00 €
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	162.552,00 €	270.552,00 €
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafičnepodobe		15.400,00 €		15.400,00 €
	Osnovna komunikacijav medijih			26.050,00 €	26.050,00 €
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	26.050,00 €	41.450,00 €
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme		15.000,00 €		15.000,00 €
	Vzdrževanje in nadgradnja			10.420,00 €	10.420,00 €
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.420,00 €	25.420,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	302.180,00 €	580.699,00 €

Preglednica 12.2: Ocena vseh stroškov po tekočih cenah v EUR

	2022	2023	2024	Skupaj
Skupna vrednost investicije brez DDV	61.244,82 €	158.000,00 €	235.700,40 €	462.945,22 €
DDV	17.274,18 €	44.000,00 €	86.479,60 €	127.753,78 €
Skupaj z DDV	78.519,00 €	200.000,00 €	302.180,00 €	580.699,00 €

Preglednica 12.3: Viri financiranja investicije po tekočih cenah v EUR

Vir financiranja				
MKGP	78.519,00 €	200.000,00 €	302.180,00 €	580.699,00 €
Lastni viri	-	-	-	-
Ostali viri	-	-	-	-
Delež sofinanciranja s sredstvi iz proračuna RS (MKGP)	100 %	100 %	100 %	100 %

13. PROJEKCIJE PRIHODKOV IN STROŠKOV POSLOVANJA

V finančni analizi smo ovrednotili proizvodne zmogljivosti iz prvega dela investicijskega programa. Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga: Finančni del investicijskega programa

Načrt prihodkov v zvezi z obravnavano investicijo

Obravnavana investicija v vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« je namenjena nepridobitni podpori razvoju kmetijskih in živilskih dejavnosti na narodnostno mešanem območju v Pomurju, ki bo dostopna vsem državljanom Republike Slovenije in drugim obiskovalcem, z namenom predstavitve primerov dobrih praks, inovativnih pristopov kmetovanja in povezovanja. Celotna dejavnost vzorčne kmetije je namenjena tako za kmetijsko prebivalstvo kot tudi ostale prebivalce na programskem območju. V okviru »vzorčne kmetije« ne načrtujemo tržne dejavnosti, vendar pa bomo v okviru delovanja vzorčne kmetije dobili določene prihodke. Večji del pridelkov iz vzorčne kmetije se bo uporabilo v okviru dejavnosti na kmetiji (pri izobraževanju, pri vzorčni predelavi, promociji pridelkov in izdelkov, malice za zaposlene in udeležence izobraževanj, ...), kljub temu pa bodo na vzorčni kmetiji po letu 2024 nastali določeni prihodki.

Ti prihodki so:

- Izvajanje prenosa znanja in informiranja
- Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje proizvodov
- Organizacija dogodkov
- Najem prostorov za dogodke, najem opreme za informativne dogodke in drugo.

Ker trajni nasadi in reja živine v prvih letih nimajo pridelkov oziroma prodajnih proizvodov, pričakujemo da bodo prvi prihodki nastali z letom 2025. V tabeli prikazujemo prihodke »vzorčne kmetije« po zaključku investicije.

Preglednica 13.1: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Izvajanje prenosa znanja in informiranja	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €
Organizacija proizvodnje, pridelave in prodaje	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €
Organizacija dogodkov	5.000,00 €	6.000,00 €	8.000,00 €	8.000,00 €
Najemnine in drugi prihodki	9.000,00 €	9.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €
SKUPAJ	33.000,00 €	34.000,00 €	37.000,00 €	37.000,00 €

Načrt odhodkov v zvezi z obravnavano investicijo

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije.

V okviru investicijskega projekta smo obravnavali stroške, ki jih ima Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost z delovanjem vzorčne kmetije po zaključku investicije. Za delovanje vzorčne kmetije po izvedeni investiciji načrtujemo 43.000 € letnih stroškov.

Stroški zunanjih izvajalcev in drugi stroški izvajanja dejavnosti

V okviru aktivnosti vzorčne kmetije po izvedbi projekta bodo nastajali stroški zunanjih izvajalcev, materialni stroški, stroški storitev in drugo.

Preglednica 13.2: Pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta stroška	Leto			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Stroški zunanjih izvajalcev	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €
Drugi stroški izvajanja dejavnosti	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €
SKUPAJ	43.000,00 €	43.000,00 €	43.000,00 €	43.000,00 €

13.1. Izračun finančnih kazalnikov po statistični in dinamični metodi za investicijski projekt

Metodološke predpostavke

V investicijskem načrtu smo uporabili pristop primerjave prihodkov in odhodkov Madžarske narodne skupnosti »z« investicijo in »brez« investicije v prihodnjih letih. Zaradi poenostavitve in boljše preglednosti je v projekciji za varianto »z« investicijo in »brez« investicije prikazano le del stroškov in prihodkov, ki neposredno vplivajo na ekonomiko investicije.

Finančna donosnost naložbe:

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov investicije z vidika investitorja, je ob zahtevani 5% diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, saj ima pri predvideni investiciji investitor velike investicije in višje stroške kakor prihodke.

Podrobni izračuni so podani v prilogi: Finančni del investicijskega programa.

Določitev finančnih virov za javni razpis (finančna vrzel)

V okviru javnega razpisa je določeno, da se bodo financirali upravičeni stroški v višini 100%. Pri tem je določeno, da je potrebno v primeru investicij, ki ustvarjajo prihodek, le-tega odšteti od upravičenih stroškov v skladu z 55. členom UREDBE SVETA (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in uveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999.

Pri določitvi upravičenega izdatka evropskih sredstev smo upoštevali tudi »Navodilo za uporabo metodologije pri izdelavi analize stroškov in koristi«, ki ga je v okviru Evropske komisije pripravil generalni direktorat za regionalno politiko.

Pri izračunu zneska nepovratne pomoči EU smo uporabili podatke iz projekcije prihodkov in stroškov poslovanja projekta v ekonomski dobi investicije. Iz izračunov, ki so podani v okviru finančnega dela analize stroškov in koristi je razvidno, da je finančna vrzel $R = EE/DNC = 100\%$, tako da znaša najvišji znesek pomoči Evropske unije 100% priznane vrednosti projekta.

14. VREDNOSTENJE DRUGIH STROŠKOV IN KORISTI TER PRESOJA UPRAVIČENOSTI V EKONOMSKI DOBI

14.1. Metodologija

Predvidena investicija v postavitve »vzorčne kmetije« se financira iz dveh podukrepov znotraj ukrepa 4: Spodbujanje kmetijstva na programskem območju v okviru Programa spodbujanja gospodarske osnove madžarske narodne skupnosti 2021–2024.

- Podukrep 4.1: Vzpostavitev in delovanje »vzorčne kmetije« z namenom spodbujanja kmetijstva na programskem območju
- Podukrep 4.2: Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja

Tako je skupni projekt postavitev »vzorčne kmetije« razdeljen na dva vira financiranja. V okviru podukrepa 4.1 se vzpostavi kmetija (nakup objektov, zemljišč, kmetijske mehanizacije, opreme za predelavo ter stroške rekonstrukcije, dograditve objektov, zasaditev vzorčnih nasadov in drugo). V okviru podukrepa 4.2 pa se financira vsebinsko delovanje »vzorčne kmetije«. Ker imamo za vzpostavitev »vzorčne kmetije« dva vira financiranja, pripravljamo dve ločeni dokumentaciji. V okviru tega dokumenta obravnavamo aktivnosti podukrepa 4.1.

Projekcijo prihodkov in stroškov poslovanja vezanih na investitorja lahko jasno razdelimo med podukrepoma 4.1 in 4.2. Pri ugotavljanju drugih stroškov in koristi pri postavitvi »vzorčne kmetije« pa je delitev na podukrep 4.1 in 4.2 težje narediti.

Del investicije, ki spada v podukrep 4.1 sam po sebi lahko deluje kot kmetijska proizvodnja, tako da proizvaja kmetijske pridelke, jih predela in proda. Vendar pa je njen namen, da se postavi osnova (infrastruktura) za delovanje celotne »vzorčne kmetije«, ki bo izvajala tudi funkcijo spodbujanja razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja, kar je naloga podukrepa 4.2. Tako smo v učinkih drugih stroškov in koristi (družbenih koristi) v podukrepu 4.1 opisovali in vrednotili učinek celotnega projekta v »vzorčno kmetijo«. Finančno pa smo skušali razdeliti učinke na dva dela v podukrep 4.1 in podukrep 4.2.

Za potrebe ekonomske analize stroškov in koristi naložbe s širšega družbenega vidika so upoštevani stroški naložbe v postavitve »vzorčne kmetije« in nekateri ocenjeni prihodki (koristi) ter stroški družbene skupnosti, gospodarskih subjektov, kmetij in prebivalstva, ki se nanašajo na

predvideno investicijo. Ker je referenčno obdobje za ostale storitve do 15 let, je prikaz koristi in stroškov širše družbene skupnosti v zvezi z naložbo izdelan za 15 let.

Plan koristi in odhodkov je izdelan v dveh variantah: »z« in »brez« investicije.

Zaradi poenostavitve in boljše preglednosti so v projekciji za varianto »z« investicijo prikazani le nekateri na novo nastali prihodki in odhodki širše družbene skupnosti, povzročeni z aktiviranjem obravnavane investicije, varianta »brez« investicije pa seveda ne prinaša širši skupnosti nobenih dodatnih prihodkov niti stroškov.

14.2. Opredelitev družbenih koristi

Investicija ne izkazuje neposrednih ekonomskih učinkov, ker ni temu namenjena. Upravičena je na podlagi širših družbenih učinkov, ki niso neposredno merljivi z denarjem.

Družbene koristi, ki se ne dajo izraziti v denarju so:

- Prenos dobrih praks in znanj na programsko območje bo spodbudilo vlaganja v kmetijske dejavnosti in njihovo uspešnost.
- Povečanje ponudbe špargljev, zelenjave in grozdja bo prispevalo k večji oskrbi slovenskega trga z domačimi pridelki in povečalo zanesljivost ponudbe. Imelo bo pomembno vlogo pri oblikovanju lokalnih dobaviteljskih verig.
- Uvajanje novitet na področju krožnega gospodarjenja na kmetijah je pomembno za povečanje energetske in okoljske učinkovitosti manjših kmetijskih gospodarstev. Vplivalo bo tudi na zmanjšanje stroškov in ekonomsko učinkovitost.
- Povezovanje in večja učinkovitost kmetijskih gospodarstev je pomembna za skupne nastope na trgu ter oblikovanja zanesljive in ekonomsko zanimive ponudbe. To je tudi pogoj za zanesljivo oskrbo lokalnih potreb.
- Večji obseg ekološke pridelave hrane in lokalne oskrbe je pomembno za izboljšanje kakovosti ponudbe in zmanjšanje kroničnih obolenj.
- Večji obseg dopolnilnih dejavnosti na kmetijah bo povečalo ekonomsko uspešnost manjših kmetijskih gospodarstev in celotnega programskega območja ter povečalo motivacijo lokalnega prebivalstva za angažiranje na področju kmetijskih dejavnosti.
- Večja razpoznavnost območja bo pripomogla k večjemu povpraševanju, trženjski uspešnosti in ekonomski učinkovitosti celotnega območja.
- Zmanjšanje količin zavržene hrane je povezano s cilji EU, ekonomsko učinkovitostjo in solidarnostjo v družbi.

- Varovanje kulturne krajine in urejenosti podeželja je splošen javni interes in pomemben dejavnik kakovosti bivanja.
- Izboljšanje pogojev za ohranitev poseljenosti programskega območja in kakovostno bivanje je neposredno povezano z odnosom države do avtohtone madžarske narodne skupnosti, upoštevanjem določil Ustave RS in mednarodnih zavez povezanih z zaščito manjšin v Sloveniji.

Družbene koristi projekta smo ovrednotili na osnovi prihodkov oz. koristi za prebivalstvo, kmetijska gospodarstva, podjetja, občino, regijo in državo. Del opredeljenih družbenih koristi, ki smo jih lahko finančno ovrednotili, so prav tako uporabljeni pri izračunu ekonomske neto sedanje vrednosti (ENSV) in ekonomske interne stopnje donosnosti (EISD).

Pri investiciji v postavitve »vzorčne kmetije« bo prišlo do mnogih koristi, največje koristi pa bodo imeli kmetijska gospodarstva oziroma kmetje, ki živijo na območju občin, v katerih živijo prebivalci madžarske narodne skupnosti. S pogleda širše družbene skupnosti pričakujemo sledeče učinke investicije:

Izboljšana izobrazba kmetovalcev na projektnem območju

Z izvajanjem izobraževanja s področja proizvodnje, predelave in trženja kmetijskih proizvodov, bodo kmetovalci na območju bivanja madžarske narodne skupnosti izboljšali svoja znanja, ki bodo pripomogla k izboljšanju njihove proizvodnje na kmetijah. Izboljšanje proizvodnje na kmetijah pričakujemo v različnih smereh:

- Izboljšanje obstoječe tehnologije proizvodnje,
- Uvajanje novih tehnologij v obstoječo proizvodnjo,
- Uvajanje novih proizvodov na kmetijo,
- Uvajanje predelave in dodelave kmetijskih proizvodov na kmetijo,
- Uvajanje dopolnilne dejavnosti na kmetije,
- Uvajanje novih pristopov k trženju proizvodov s kmetije,
- Uvajanje neposrednega trženja proizvodov s kmetije,
- Uvajanje inovativnega pristopa k vodenju proizvodnje in predelave na kmetijah.

Na osnovi pridobljenega novega znanja na kmetijah se bosta izboljšala proizvodnja in ekonomičnost proizvodnje. Ekonomičnost proizvodnje se bo odražala na eni strani kot dvig prodajnih cen proizvodov in izdelkov in na drugi strani kot zniževanje stroškov proizvodnje.

Z izboljšano izobrazbeno strukturo kmetovalcev na projektnem območju se bo izboljšal dohodkovni položaj kmetij in s tem bo večja možnost zaposlovanja na kmetijah, kar bo tudi vplivalo na zmanjševanje brezposelnosti prebivalcev v tem območju.

Povečan obseg ekološke in biodinamične proizvodnje na projektnem območju

S spodbujanjem ekološke in biodinamične proizvodnje na območju madžarske narodne skupnosti bomo povečali naravi prijazno proizvodnjo na kmetijah, zmanjšali obremenjenost okolja s škodljivimi izdelki in povečali ponudbo ekološke hrane v tem območju. Posledice biodinamične pridelave bodo vidne tudi na področju izboljšanja organske snovi v tleh zaradi uporabe biodinamičnega komposta.

Izboljšana organiziranost in prepoznavnost kmetijske proizvodnje na projektnem območju

S spodbujanjem organiziranosti in promocije kmetijske proizvodnje na območju madžarske narodne skupnosti se bo izboljšala prodaja pridelkov in izdelkov s tega območja ter prepoznavnost tega območja. Prepoznavnost območja se bo izboljšala s področja ponudbe kvalitetnih kmetijskih proizvodov, ponudbe tradicionalnih izdelkov ter prepoznavnosti lokalne kulinarike in običajev. Z izboljšanjem organiziranosti in prepoznavnosti območja se bo:

- povečala prodaja pridelkov in izdelkov s kmetij,
- povečal prihod turistov na to območje kar bo vplivalo na več nočitev in večjo porabo turistov na tem območju,
- izboljšala se bo identiteta prebivalcev madžarske narodne skupnosti.

Pridobitev prostora za prireditve, druženje ter trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov

Z vzpostavitvijo informacijskega in razvojnega središča se bo ustvaril prostor za različne prireditve, druženje ter trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov. Preko tako urejenega centra bodo imela kmetijska gospodarstva možnost za promocijo in prodajo svojih pridelkov in izdelkov.

Poseljenost, urejenost podeželja in kakovost bivanja na programskem območju

Izboljšanje urejenosti podeželja in kakovosti bivanja bo vplivalo na večji interes bivanja na tem območju. S tem se bo zmanjšalo odseljevanje prebivalstva s tega območja in ustvarili se bodo boljši pogoji za bivanje madžarske narodne skupnosti na tem območju.

Druge družbene koristi, ki jih ne moremo finančno ovrednotiti

- Povečana prepoznavnost območja kjer živi madžarska narodna skupnost.

- Dvig kakovosti življenjskega standarda, ki se kaže v boljšem varovanju zdravja, izboljšanje življenjskih pogojev v podeželski skupnosti.
- Ugodnejši pogoji za razvoj podjetništva na kmetijah in na podeželskem območju
- Ohranitev in rast prebivalstva, izboljšanje starostne strukture prebivalstva
- Zmanjšanje razlik v stopnji razvitosti z drugimi okolji v državi.

Finančna ocena vpliva na kmečko in tudi celotno prebivalstvo na projektnem območju

Predvidena investicija bo v veliki meri vplivala na izboljšanje izobrazbene strukture, organiziranost, prepoznavnost in s tem tudi na ekonomsko stanja predvsem kmečkega prebivalstva in tudi delno na drugo prebivalstvo na območju bivanja madžarske narodne skupnosti. Ocenjujemo, da bo ta ekonomski učinek v višini 143.000 € na leto po izvedbi investicije.

Ocena odhodkov družbene skupnosti v zvezi s projektom

V zvezi z zgoraj naštetimi dodatnimi prihodki (koristi) ne bodo nastali dodatni stroški oziroma smo jih že odšteli pri ugotavljanju družbenih koristi.

Ekonomska donosnost naložbe

Po vključitvi ostalih finančno ovrednotenih prihodkov in stroškov, ki jih obravnavana investicija povzroči v širši družbeni skupnosti, je rezultat drugačen. Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in znaša 292.573 €. Ekonomska interna stopnja donosnosti je večja od 5% in znaša 24,6 %.

Podrobni podatki izračunanih vrednosti finančne analize investicijskega programa so podani kot priloga: Finančni del investicijskega programa

15. ANALIZA TVEGANJ IN ANALIZA OBČUTLJIVOSTI

Pri vrednotenju so bila za vsako varianto definirana in upoštevana naslednja tveganja:

Varianta »z« investicijo:

- Neuspešna prijava na razpis in neodobritev sredstev državnega proračuna
- Uspešnost izvedbe javnega razpisa za izvedbo del
- Pravočasna izvedba investicije.

Varianta »brez« investicije:

- Neustrezna urejenost okolice in s tem propadanje objektov
- Nevarnost poškodbe ljudi zaradi neurejene infrastrukture.

Pri izvedbi analize občutljivosti naložbe smo analizirali vpliv zmanjševanja prihodka, povečevanje stroškov in povečanje stroškov investicije za 10 % ter 20 %. Ugotovili smo, da je pri vseh variantah rezultatov interna stopnja donosa pozitivna. V analizi smo ugotovili, da je ekonomičnost investicije bolj občutljiva na zmanjšanje prihodka kot na povečanje stroškov investicije.

Podrobni podatki so podani kot priloga: Finančni del investicijskega programa

16. PREDSTAVITEV IN RAZLAGA REZULTATOV

Izračun donosnosti obravnavane investicije, ki je bila izračunana na osnovi stroškov in prihodkov

investicije z vidika občine, je ob zahtevani 5 % diskontni stopnji, pokazala negativno finančno donosnost predmetne naložbe. Tak rezultat je tudi pričakovan, ker ima pri predvideni investiciji investitor samo dodatne stroške.

Po vključitvi ostalih finančno ovrednotenih prihodkov in stroškov, ki jih obravnavana investicija povzroči v širši družbeni skupnosti, je rezultat drugačen. Ekonomska neto sedanja vrednost je pozitivna in ekonomska interna stopnja donosnosti večja od 5 %.

Čeprav investicija ne prikazuje finančne upravičenosti z vidika investitorja, je naložba v izvedbo projekta. Spodbujanje razvoja kmetijstva in kmetijskih proizvodov iz programskega območja v

okviru »vzorčne kmetije« s pogleda širšega družbenega pomena z učinkom na razvoju območja, kjer živijo pripadniki madžarske narodne skupnosti, regije in tudi države upravičena.

17. PRILOGE

- o Finančni del investicijskega programa

Preglednica 17.1: Ocena stroškov investicije po posameznih vrstah stroškov in dinamiki investiranja v stalnih cenah v EUR

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
1	Prenos znanja in informacije				
	Izvedba animacijskih delavnic				
	Delovanje krožkov, do 3 krožki		3.600,00 €	3.000,00 €	6.600,00 €
	Predavanja, delavnice, do 8 dogodkov		12.000,00 €	12.000,00 €	24.000,00 €
	Ogledi primerov dobrih praks (do 6 udeležencev), do 3 enodnevni ogledi in do 5 dvodnevni ogledi		24.000,00 €	24.000,00 €	48.000,00 €
	Študijska potovanja (do 20 udeležencev), enodnevno ni večdnevno potovanje		15.000,00 €	30.000,00 €	45.000,00 €
	Individual usposabljanja			20.000,00 €	20.000,00 €
	SKUPAJ 1		54.600,00 €	89.000,00 €	143.600,00 €
2	Razvojno demonstracijske aktivnosti				
	Stroški izvajanja razvojno demonstracijskih aktivnosti		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
	SKUPAJ 2		7.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €
3	Organizacija dogodkov				
	Organizacija dogodkov, do 5 dogodkov		40.000,00 €	80.000,00 €	120.000,00 €
	Predstavitvene aktivnosti okviru javnih pozivov do 10 dogodkov		35.000,00 €	50.000,00 €	85.000,00 €
	Udeležba na sejnih po Sloveniji in tujini, udeležba na do 2 sejnih		16.000,00 €	16.000,00 €	32.000,00 €
	Priprava predstavitvenega in promocijskega gradiva		17.000,00 €	10.000,00 €	27.000,00 €
	SKUPAJ 3		108.000,00 €	156.000,00 €	264.000,00 €

Št.	IZDATKI	LETO 2022	LETO 2023	LETO 2024	SKUPAJ
4	Razvoj in vzpostavitev celostne grafične podobe				
	Izdelava in koncept uporabe celostne grafičnepodobe		15.400,00 €		15.400,00 €
	Osnovna komunikacijav medijih			25.000,00 €	25.000,00 €
	SKUPAJ 4		15.400,00 €	25.000,00 €	40.400,00 €
5	Spletna platforma				
	Postavitev platforme		15.000,00 €		15.000,00 €
	Vzdrževanje in nadgradnja			10.000,00 €	10.000,00 €
	SKUPAJ 5		15.000,00 €	10.000,00 €	25.000,00 €
6	Zaposlitev delovne sile				
	SKUPAJ	78.519,00 €	200.000,00 €	290.000,00 €	568.519,00 €

Preglednica 17.2: Pričakovani stroški »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta stroška	Leto			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Stroški zunanjih izvajalcev	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €
Drugi stroški izvajanja dejavnosti	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €	18.000,00 €
SKUPAJ	43.000,00 €	43.000,00 €	43.000,00 €	43.000,00 €

Preglednica 17.3: Pričakovani prihodki »vzorčne kmetije« po zaključku investicije

Vrsta prihodka	Leto			
	2025	2026	2027	2028 in naprej
Izvajanje prenosa znanja in informiranja	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €
Organizacija proizvodnje, predelave in prodaje	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €	2.000,00 €
Organizacija dogodkov	5.000,00 €	6.000,00 €	8.000,00 €	8.000,00 €
Najemnine in drugi prihodki	9.000,00 €	9.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €
SKUPAJ	33.000,00 €	34.000,00 €	37.000,00 €	37.000,00 €

Preglednica 17.4: Ekonomska naložbena merila

Ekonomska naložbena merila

				Leto	Diskont na
Diskontna stopnja			5	568519,00 €	5%
Investicija (naložba)	LETO				
	2024	dohodki	odhodki		
1. leto	2025	33.000,00 €	43.000,00 €	1	0,9524
2. leto	2026	34.000,00 €	43.000,00 €	2	0,9070
3. leto	2027	37.000,00 €	43.000,00 €	3	0,8638
4. leto	2028	37.000,00 €	43.000,00 €	4	0,8227
5. leto	2029	37.000,00 €	43.000,00 €	5	0,7835
6. leto	2030	37.000,00 €	43.000,00 €	6	0,7462
7. leto	2031	37.000,00 €	43.000,00 €	7	0,7107
8. leto	2032	37.000,00 €	43.000,00 €	8	0,6768
9. leto	2033	37.000,00 €	43.000,00 €	9	0,6446
10. leto	2034	37.000,00 €	43.000,00 €	10	0,6139
11. leto	2035	37.000,00 €	43.000,00 €	11	0,5847
12. leto	2036	37.000,00 €	43.000,00 €	12	0,5568
13. leto	2037	37.000,00 €	43.000,00 €	13	0,5303

14. leto	2038	37.000,00 €	43.000,00 €	14	0,5051
15. leto	2039	37.000,00 €	43.000,00 €	15	0,4810

Preglednica 17.5: Ekonomska naložbena merila - diskontirano

Ekonomska naložbena merila - diskontirano

				Leto	Diskont na		
Diskontna stopnja			5		5%		
Investicija (naložba)	LETO		568519,0				
	2024	dohodki	odhodki				
1. leto	2025	33.000,00 €	43.000,00 €	1	0,9524	31.428,57 €	40.952,38 €
2. leto	2026	34.000,00 €	43.000,00 €	2	0,9070	30.839,00 €	39.002,27 €
3. leto	2027	37.000,00 €	43.000,00 €	3	0,8638	31.961,99 €	37.145,02 €
4. leto	2028	37.000,00 €	43.000,00 €	4	0,8227	30.439,99 €	35.376,21 €
5. leto	2029	37.000,00 €	43.000,00 €	5	0,7835	28.990,47 €	33.691,63 €
6. leto	2030	37.000,00 €	43.000,00 €	6	0,7462	27.609,97 €	32.087,26 €
7. leto	2031	37.000,00 €	43.000,00 €	7	0,7107	26.295,21 €	30.559,30 €
8. leto	2032	37.000,00 €	43.000,00 €	8	0,6768	25.043,06 €	29.104,09 €
9. leto	2033	37.000,00 €	43.000,00 €	9	0,6446	23.850,53 €	27.718,18 €
10. leto	2034	37.000,00 €	43.000,00 €	10	0,6139	22.714,79 €	26.398,27 €

11. leto	2035	37.000,00 €	43.000,00	11	0,5847	21.633,13 €	25.141,21 €
12. leto	2036	37.000,00 €	43.000,00	12	0,5568	20.602,98 €	23.944,01 €
13. leto	2037	37.000,00 €	43.000,00	13	0,5303	19.621,89 €	22.803,82 €
14. leto	2038	37.000,00 €	43.000,00	14	0,5051	18.687,51 €	21.717,92 €
15. leto	2039	37.000,00 €	43.000,00	15	0,4810	17.797,63 €	20.683,74 €

Preglednica 17.6: Ekonomska naložbena merila NSV in ISD

Ekonomska naložbena merila NSV in ISD

				Leto	Disko ntna stopnj	NSV
Diskon tna stopnja			5		5%	
Investicija (naložba)	LETO		568519,00			-568519,00 €
	2024	dohodki	odhodki			
1. leto	2025	33.000,00	43.000,00	1	0,9524	40.952,38 €
2. leto	2026	34.000,00	43.000,00	2	0,9070	39.002,27 €
3. leto	2027	37.000,00	43.000,00	3	0,8638	37.145,02 €
4. leto	2028	37.000,00	43.000,00	4	0,8227	35.376,21 €
5. leto	2029	37.000,00	43.000,00	5	0,7835	33.691,63 €
6. leto	2030	37.000,00	43.000,00	6	0,7462	32.087,26 €
7. leto	2031	37.000,00	43.000,00	7	0,7107	30.559,30 €
8. leto	2032	37.000,00	43.000,00	8	0,6768	29.104,09 €

9. leto	2033	37.000,00	43.000,00	9	0,6446	27.718,18 €
10. leto	2034	37.000,00	43.000,00	10	0,6139	26.398,27 €
11. leto	2035	37.000,00	43.000,00	11	0,5847	25.141,21 €
12. leto	2036	37.000,00	43.000,00	12	0,5568	23.944,01 €
13. leto	2037	37.000,00	43.000,00	13	0,5303	22.803,82 €
14. leto	2038	37.000,00	43.000,00	14	0,5051	21.717,92 €
15. leto	2039	37.000,00	43.000,00	15	0,4810	20.683,74 €
					SUM	446.325,30 €
ISD						
8,28%						
Ekonomska ISD						
2,69%						
Dohodki Skupaj			645.000,00			
Ekonomska NSV			358.044,95			
Finančna NSV			-2.739.883			
Relativna NSV			11,4			

Preglednica 17.7: Ekonomska naložbena merila - družbene koristi diskontirano

Ekonomska naložbena merila NSV in ISD-1

				Leto	Diskontna stopnja	NSV
Diskontna stopnja			5		5%	
Investicija (naložba)	LETO		568519,00			-568519,00 €
	2024	dohodki	DK			
1. leto	2025	33.000,00	143.000,00	1	0,9524	136.190,48 €
2. leto	2026	34.000,00	143.000,00	2	0,9070	129.705,22 €
3. leto	2027	37.000,00	143.000,00	3	0,8638	123.528,78 €
4. leto	2028	37.000,00	143.000,00	4	0,8227	117.646,45 €

5. leto	2029	37.000,00	143.000,00	5	0,7835	112.044,24 €
6. leto	2030	37.000,00	143.000,00	6	0,7462	106.708,80 €
7. leto	2031	37.000,00	143.000,00	7	0,7107	101.627,43 €
8. leto	2032	37.000,00	143.000,00	8	0,6768	96.788,03 €
9. leto	2033	37.000,00	143.000,00	9	0,6446	92.179,08 €
10. leto	2034	37.000,00	143.000,00	10	0,6139	87.789,60 €
11. leto	2035	37.000,00	143.000,00	11	0,5847	83.609,14 €
12. leto	2036	37.000,00	143.000,00	12	0,5568	79.627,75 €
13. leto	2037	37.000,00	143.000,00	13	0,5303	75.835,95 €
14. leto	2038	37.000,00	143.000,00	14	0,5051	72.224,72 €
15. leto	2039	37.000,00	143.000,00	15	0,4810	68.785,45 €
					SUM	1.484.291,10 €
ISD						
24,61%						
Ekonomska ISD						
2,69%						
Dohodki Skupaj			2.145.000,00			
Ekonomska NSV			358.044,95			
Finančna NSV			-2.739.883,00			
Relativna NSV			38,0			

Preglednica 17.9: Analiza tveganj in občutljivosti - vpliv zmanjševanja prihodka, povečevanje stroškov in povečanje stroškov investicije za 10 % ter 20 %

Element	NSV	% odmika od osnove	IRR	% odmika od osnove
OSNOVNI IZRAČUN	292.573,87 €	100%	24,61%	100%
Zmanjšanje prihodkov za 10%	263.316,48 €	90,00%	21,46%	87,22%

Povečanje stroškov za 10%	276.253,13 €	94,42%	25,36%	103,05%
Povečanje investicije za 10%	204.597,11 €	69,93%	15,87%	64,47%
Zmanjšanje prihodkov za 20%	236.984,83 €	81,00%	19,32%	78,50%
Povečanje stroškov za 20%	248.627,82 €	84,98%	22,82%	92,74%
Povečanje investicije za 20%	184.137,40 €	62,94%	14,28%	58,02%

Priloga: Soglasje Občine Hodoš

**Občina
HODOŠ****HODOS**
Község

HODOŠ ST. 52 – 9205 Hodoš – Hodos – Slovenija – tel (02) 559 88-31 fax (02) 559 88-20 e-mail: obcina.hodos-kozseg@siol.net

Datum: 10.04.2023

Kelt: 2023.04.10

SOGLASJE/HOZZÁJÁRULÁS

Spodaj podpisani Denis Tamaško, župan Občine Hodoš, Hodoš 52, 9205 Hodoš, davčna številka: 73790141 podajam soglasje in dovoljujem za nedoločen čas postavitev žganjekuhe ter vsa ostala potrebna dela za postavitev le te pri muzeju na Krplivniku upraviteljici muzeja Madžarski samoupravni narodni skupnosti Občine Hodoš, Hodoš 52, 9205 Hodoš, davčna številka: 71749187, katero zastopa predsednica Silvija Roman, telefonska številka +386 31 888 184.

Alulírott Tamaško Denis, Hodos Község polgármestere, Hodos 52, 9205 Hodos, adószám: 73790141 hozzájárulok és engedélyezem a pálinkafőző helyiséggel kapcsolatos munkálatokat, beruházásokat és minden egyéb szükséges munkálatokat a Kapornaki tájháznál a tájház vezetőjének/gondnokának Hodos Község Magyar Nemzeti Önkormányzati Községnek, Hodos 52, 9205 Hodos, adószám: 71749187, amelyet Roman Silvija elnök képvisel, telefonszám: +38631 888 184.

Župan občine Hodoš – Hodos Község polgármestere

Denis TAMAŠKO

